اخ وطنه

نصیر احمد احمدی
ترتیب وهاب

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱)

د خرې هیلۍ په وزر کې ځرېکه شوه. وزر یې ورپاوه، پورته پاتې کېدا یې له اختیاره ووته، لاندې پر شنو لوخو ورغله.

چرپ! د ډنډ اوبه باد شوې، هیلۍ لوخو ته ور ونښوېده، ځان یې غلی کړ.

په سترګو یې زور را ووست. نه خلاصېدې، په اوبو کې نږدې چرپا راغله، یو چا تېزه ساه وهله، د هیلۍ زړه پورته پورته غورځېده.

پر مخ یې توده سا ولګېده، سترګې یې په زحمت رڼې کړې، زړه یې خولې ته راغی. د سپي تور وربوز و.

د انسان لاس ور وغځېد، هیلۍ نارې کړې، سړي له جېبه تېره چاقو را وایست، یو نری غږ راغی:

- شیرین اغا! مه یې حلالوه، ډېره نه ده زخمي، ساتم یې.

سړي په خوشکه وویل:

-د سپي زویه په دې عقل، سارایي هیلۍ نو اموخته کېږي؟

(۲)

کړپا راغله. پیشو میو کړل. و یې ویل:

-کوکوګله ده. که یې بیا دلته، په کادانه کې ولیدم، مړه به مې کې.

چرګې نارې کړې:

- کوټ، کوټ ، کټات.

پیشو وویل:

-کوکو ګلې ته دومره چاپلوسي مه کوه! څه دې کړي؟ دوه خیرن چرګوړي په دومره نارو نه ارزي. پوره څوارلس تازه هګۍ دې ورستې کړې.

د بوټونو غږ د کادانې له وره سره ودرېد. پیشو پورته پروړې (بوسو) ته وخته. ځان یې غلی کړ. د غوړیو له زنګ وهلو ټیمانو جوړه دروازه مازې چوله شوه. درب، خړه هیلۍ پر خړه ځمکه ولوېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازه بېرته پورې شوه.

سېرلي ناره کړه.

-بس، مورې خو ماړه شوو، يوازې همدا خيرنه پاتې وه.

پيشو له پورته را ټوپ کړل، تر هيلی راوګرځېده، ورو يې وويل:

-سېرليه! بد نيتي مه کوه. تر تا لوڅ کوني خو اوس هم ښه ده.

سېرلي منډه ور واخيسته، پيشو پورته پروړې ته ور ټوپ کړل.

چرګې وويل:

-پيشو، ټکی حيا نه لرې، کوچنيان به څه درنه زده کړي.

پيښو ور غرې کړل:

-په دوو مردار خورو چرګوړو دومره مه نازېږه! ويده دي.

بېرته را کښته شوه. تر هيلی را وګرځېده، وېې ويل:

-وزر دې ډېر درد کوي؟

چرګې ور ناره کړه:

-وه کم عقلې! مات وزر نو بې درده وي!؟

پيشو، هيلی ته نوره هم ور نږدې شوه. هيلی په راوتلو رډو سترګو ورته کتل.

پيشو وويل:

-رحمدله، خدای دې دا غټې سپږمې ورکې که، دا ښکلی بشر نو د ويشتلو وا؟

سره ژبه يې د هيلی پر مات وزر تېره کړه. له ژبې يې ټک وايست، بېرته د پروړې سر ته وخته.

سېرلي وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–چاپلوسي دې بې څه نه وه.

پيشو ور غبرګ کړل:

–ته چا نه يې غړولی، کرار کېنه، د وزر وينه مې ور پاکه کړه. ښه شوه. زخم به يې ژر جوړ شي.

د چرګې د ټټر له ګېږو، تخته بڼکو د چرګوړو چونګا راغله. چرګې وويل:

–پيشو! ستا په مردارو ناړو کې به څه وي!؟ سم ووايه چې وينې ته پېريانو ونيولې.

پيشو پرېوته، لکۍ يې تر خېټې راوګرځوله، اوږد اررېمی يې وايست، پزه يې کش کړه، وېې ويل:

–سېرليه ټيزنه، کم خوره. هوا دې بدله کړه.

سېرلی غلی پروت و.

پيشو وويل:

–په دنيا کې مې د دوو کسانو له بويه بد راځي، يو د سېرلي، بل د رحمدل، اوف! ورک يې که، سا به دې در بنده کي.

له پروړې را کښته شوه. تر هيلۍ را وګرځېده، ودرېده، د هيلۍ پر مات وزر يې سره ژبه تېره کړه.

د چرګې ناره راغله:

–هيلۍ! ولې دې واېنې ورته وتلې دي، اوږده، کلکه منښوکه لرې، دومره عاجزي ښه نه ده. پيشو به دې اخېر وخوري.

هيلۍ وترهېده. په دېوال پورې يې ځان ونيو.

پيشو وويل:

–هيلۍ! يو به د چرګې نه منې، دورواغ درته وايي، له وزره راوتلې وينې دې د خولې خوند را بد کړ، بس. ستا لپاره مې وڅټله.

هيلۍ چرګې ته ور نږدې شوه. مات وزر يې له ځانه بېل نيولی و.

چرګې پيشو ته وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بلا دې په دا سپینو سترګو شه، ټکی شرم نه لرې.

پیشو په پروړه کې ځان ته ځای جوړ کړ، غلې پرېوته.

چرګې هیلۍ ته وکتل، و بې ویل:

-نوره هم را نږدې شه!

هیلۍ ورغله.

چرګې وویل:

-له ما مه لرې کېږه، همدا ځای درته ښه دی.

غلې شوه، و بې ویل:

-ښه کیسه وکه. چېرته بې وویشتې؟

هیلۍ غریو واخیسته.

پیشو ور غبږ کړل.

-مه بې پازابوه.

چرګې وویل:

پیشو! چوپه خوله ښه ښکارې.

هیلۍ ته بې وکتل، وبې ویل:

-ښه ګرانې، چېرته بې وویشتې؟

هیلۍ په غریو کې وویل:

-سهار وخته له نورو هیلیو سره په هوا کې روانه وم، اول مې په وزر کې څرېکه شوه، بیا درب راغی، پر ګڼو لوخو ورغلم

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بیا دې پر مخ توده ساه ولګېده، سترګې دې رڼې کړې، تور، بدرنګه وربوز دې ولید.

د هیلی سترګې رډې را وختې:

-پیشو له کومه پوهېږې؟

چرګې وویل:

-دلته بې تر اوسه ستا غوندې درې نورې سارايي هیلی هم راوړې دي، ټولو همدا یوه کیسه کوله.

هیلی وویل:

-هغه هیلی چېرته دي؟

پیشو ور غړ کړل:

-رحمدل وخورې.

هیلی یو دم وژړل.

چرګې وویل:

-وه کم عقلې پیشو، دا خبره نو د کېدو وه!؟

هیلی په ژړا کې وویل:

-ما هم خوري؟

چرګې وویل:

-نه. تا به ولې خوري!

پیشو ور غړ کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دورواغ درته وايي. ته نو څه د رحمدل د پلار لور يې. د خوراک لپاره يې ويشتلې يې. بس، څو ورځې به د رحمدل کوچنۍ زوی سات درباندې تېر کړي، بیا به دې کټوې ته ور واچوي، د خوندورې يخنې ښوروا ور يې، پاسته هډوکي به دې ما ته هم را ورسېږي.

چرګې ناره کړه.

-ډېر مردار مخ دې دی.

پيشو پر خپلو شونډو سره ژبه تېره کړه:

-چرګې مخ دې تور، سپينه وغړېدم، ته ووايه، د تېرو دريو هيلو هډوکي مې ونه خوړل؟

چرګه غلې شوه، د هيلۍ ژړا زور ونيو.

سېرلي چيغه کړه:

-غوږونه مو را وخوړل. خوب ته مې پرېږدئ که نه!

د سطل کړنګا راغله. چيغې شوې.

چرګې هيلۍ ته اشاره وکړه. دواړو د دېوال تر لوی سوري دباندې وکتل، يوه ځوانه نجلۍ د ړنګ سطل تر څنګ ناسته وه، ژړل يې، خپل سر ته يې لاس نيولی و. په عمر پخې ښځې له خپلو ګوتو د نجلۍ تور وېښته جلا کول.

ښځې يودم چيغه کړه:

-وه غلې، کاسيرې! سل وارې مې درته وويل چې په دې نرۍ، ګاچ ټيکرۍ کې د باندې مه وځه، خو ته د سړي لور نه شوې. تر دې خو چې لوڅه کارېز ته لاړه شې.

ښځه غلې شوه. يودم يې وويل:

-ما ته وګوره، يوولس وارې لنګه شوې يم، تر اوسه مې خدايکه له خپل سړي پرته يو وېښته هم چا ليدلی وی. د شپې هم له ټيکرۍ سره پرېوځم، ښکلې په پرده کې ګرځم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجلۍ ژړل...

ښخې چيغه کړه:

–له مخې مې ورکه شه! بيا دې په دې نري ټيکري کې و نه وينم!

نجلۍ کوټې ته ننوته.

ښځې غټ دېګ ور واخيست، د غوا غولانځو ته په جګو پښو کېناسته. د شيدو له لومړۍ دارې سره د پيشو غږ راغی:

–کوکوګله بيا ولې داسې سره اېشې؟

چرګې ور وکتل، پيشو بې تر څنګ ولاړه وه.

پيشو وويل:

–د دې خلکو ټول کارونه همداسې دي، سر ته يې پام وي، کونې ته نه. د کوکوګلې خيشتک ته وګورئ. پرې دی. دا خو په رښتيا هم ښکلې په پرده کې ګرځي.

چرګه او هيلۍ بېرته شا ته شوې. پيشو هم ورپسې ورغله. هيلۍ وويل:

–دا څوک وه؟

چرګې وويل:

–کوکوګله، د رحمدل ښځه.

غلې شوه.

پيشو ور غږ کړل:

–ولې بې زړه ور اوبه کوې، ټوله کيسه ورته وکه.

چرګې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه ورته ووایم؟

–ورته ووایه چې دا د رحمدل مشره ښځه ده، رحمدل یوولس اولادونه ترې پیدا کړل. دوه زامن او نهه لوڼې، خو کال مخکې یې پېغله لور په بدل ورکړه، نوې ښځه یې راوسته. رحمدل وایي چې دوه زامن مانا یو زوی، یو زوی یانې هیڅ. ښه او بده پېښېږي، نارینه باید یو درجن زامن ولري.

چرګه په خبره کې ور ولوېده:

–نو دا کیسې ولې هیلۍ ته کوې؟ د هغې یې پرې څه؟

پیشو وویل:

–هیلۍ باید هغه ثوک وپېژنی چې دا خوري، اخ! رحمدل نو د غوښې شوقي دی، میاشت مخکې یې د ژوندي پسه پر لم غاښونه ټینګ کړل.

د هیلۍ روغ وزر ولړزېد.

چرګې وویل:

–هیلۍ! چرت مه خرابوه، لوڼې یې خوړې دي.

پیشو وویل:

–نو په دې وطن کې خواږه خلک کله واک لري!

هیلۍ په ژړا کې وویل:

- باید له دې ځایه لاړه شم.

پیشو وخندل:

–داسې خبره وکه چې له عقل سره جوړه وي، د رحمدل کور څلور هسک دېوالونه لري، ور هاخوا باغ دی، ځه! له باغه هم واوښتې، له غوړور سره به څه کوې؟ له سپږمو یې ان په غره کې هم نهشې خلاصېدای.

هیلۍ چرګې ته نا امېده سترګې ور واړولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګې وویل:

–دومره ځان ناګاره مه اچوه. غوربور دې لیدلی دی، د رحمدل ښکاري سپی.

د هیلۍ ژړا تېزه شوه.

چرګې وویل:

–راځه چې باغ ته لاړې شو، پام به دې غلط شي.

هیلۍ په ژړا کې وویل:

–دباندې مو پرېږدي؟

–هو، یوازې سېرلی منع دی، د تاکونو پاڼې خوري.

د پیشو غږ راغی:

–هیلۍ، که زما منې د رحمدل له سترګو لرې ګرځه! د دې خلکو د پام کار دی، وبه دې ویني، یو وار به بې د هیلۍ ښوروا ته زړه وشي.

چرګې ورو وویل:

–هلئ بچیانو خوب مو ډېر وکړ. راځئ! باغ ته ځو.

د چرګې د ټټر له پستو بڼکو دوه ژېړ چرګوړي را ووتل. چرګه مخکې شوه، له سېرلي پرته ټول له سوري ووتل. هیلۍ شا و خوا وکتل، یوه دېوال ته کتار خامې کوټې ولاړې وې.

پیشو ژېړې غوا ته ور وګرځېده. و یې ویل:

–غوا غولنې! ډېر مغرور مخ دې نه دی نیولی!؟

د غوا غټې سترګې رډې را وختې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې داسې په تړه کې یې؟ څه دې کړي؟ په هضم شویو خوړو له سره شخوند وهې.

غوا رمباړه کړه:

–اخ! تږلې یم، که نه درکې ختلم.

پیشو وویل:

–شکر! ځینې کسان همداسې تږلي ښه دي.

په چرګه او هیلۍ پسې چابکه روانه شوه.

له کوره باغ ته کوچنۍ ور ور پرې و. په کور کې شین ډکۍ نه ښکارېده، خو باغ ګڼ تاکونه لرل، بل سر ته یې د توتانو زړې ونې ولاړې وې.

هیلۍ یو ناڅاپه منډه کړه، د لښتي رڼو اوبو ته ور ولوېده. اوږده ژېړه مښوکه یې د وزر په لندو ښکو کې ننه ایسته.

چرګې ورغړ. کړل:

–په اوبو کې همداسې لاندې ځه! لښتی د توتانو سیوري ته تللی دی.

چرګې یو دم چیغه کړه. په منډه د خپلو چرګوړو مخې ته ودرېده، سترګې یې رډې راوختې، شا و خوا یې وکتل، سره ساه یې وایسته، د یوه چرګوړي له ژېړې مښوکې یې د انګورو غوره لرې کړه. ورو یې وویل:

–پام ! دنیا ته نوي راغلي یاست، فکر کوئ چې ټول مو د مور غوندې مهربانه دي، رحمدل نه پېژنئ! خام به مو وخوري.

پیشو وویل:

–چرګې! زه خو اوږدغوږي ته وایم.

چرګه له خپلو چرګوړو سره د لښتي پر ژۍ روانه شوه.

ناڅاپه د یوه چرګوړي پښه وښویېده، چرګې نارې کړې، هیلۍ په بېړه بېرته را وګرځېده، اوږده غاړه یې ور وغځوله. د چرګوړي وزر یې په خپله مښوکه کې ونیو، وچې ته یې را وایست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګوړي وښوخل، چرګې ژړل...

پيشو وويل:

-چرګې! ښه مور نه یې!

سپي وغپل، پيشو ونې ته وخته. سپی لاندې ورته ودرېد. خوله یې پورته ونیوله، څو ځله یې وغپل.

پيشو وويل:

-ډېر بد مخ دې دی. د مورېکانو زار (زهر) به درته پیدا کوم.

سپی هیلۍ ته ور وګرځېد. هیلۍ وارخطا وه. سپي خپلې اوږدې شونډې ویږې کړې، هیلۍ ته یې سپین غاښونه ور وښوول، پوه یې کړه چې لرې تګ یې په خیر نه دی.

هیلۍ لړزې اخیستې وه.

سپی روان شو.

چرګې وويل:

-هیلۍ، که ته نه وای، زوی به مې مړ و.

پيشو له ونې را کښته شوه. ټول د توتانو خوا ته ورغلل. نجونې وې، ځينو جامې پرېمنځلې، نورو غالۍ ته برسونه نیولي وو.

یو دم یوې له رنګه سرې پېغلې منډه را واخیسته. هیلۍ یې له اوبو ور پورته کړه، پر خپل مخ پورې یې ونیوله. و یې ویل:

-اخ! ځار، څومره ښکلې.

بله نجلۍ راغله، د هیلۍ وزر یې وکوت. له یوې ټوټې یې تراډه وایسته، وزر یې وتاړه.

دواړې ببرته لندو جامو ته ورغلې.

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–په دې کور کې زړه شوم، خو د يوې هم داسې مينه نه راباندې راغله.

چرګې ور غږ کړل.

–نه اخلاق لرې، نه رنګ. مينه خو دليل غواړي.

پيشو ناره کړه:

–خدای خو هسې خره نه يې پيدا کړې، له پتارۍ را دې خوا شه.

هيلۍ مخ ور واړاوه، خره تر يوې ونې لاندې ولاړه وه، لږ ور ها خوا پر يوه ټيټ لرګي باندې ټومبل شوې زړې ټوټې باد رپولې.

هيلۍ چرګې ته مخ ور واړاوه:

–پتارۍ؟

چرګې وويل:

–د رحمدل مشره لور يې همدلته پرېمنځله، دا خلک د مړي د پرېمنځلو ځای ته پتارۍ وايي.

پيشو خرې ته ورغله، ترې را تاو شوه، و يې ويل:

–زړه مې دی چې په دا تور کوناټې دې کلکه خوله در ولګوم.

چرګې ور ناره کړه:

–وه مردار خورې، پخوا خو داسې بې‌ادبه نه وې، څه درباندې وشول. لکه چې دا پوچې خبرې دې له رحمدله زده کړې!

پيشو وويل:

–خرې ته دې پام دی!؟ داسې مظلومه قواره يې نيولې چې ستا به هم غوسه ورته راشي.

چرګې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-تر تا خو اوس هم ښايسته ده، ورته وګوره، غټې تکې تورې ښځورې سترګې لري.

پيشو وويل:

-سترګې بې څه کوې، دومره غټه ده، خو پرون کوچني سپي سپکه کړه، د زړه دربا بې رحمدل هم اوربدله.

خرې وويل:

-نو څه مې کړي وای؟

-يو څه زړوره شه.

-څنګه؟

-اوس به بې در وښيم.

پيشو ونې ته وخته، سپي ته بې ور ناره کړه:

-اوږد غوږې، خرې کنځلې درته وکړې.

سپی په سترې سا راغی.

پيشو وويل:

-خره وايي چې د سپي ډېر سپی مخ دی.

سپی وغرېد.

-خرې، رښتيا؟

نږدې ورغی. د خرې اوږده غوږونه لړزېدل.

پيشو وويل:

-خرې! شا ور واړوه، خولې ته بې سمه مضبوطه لغته ورکه.

خرې له وېرې ډکې سترګې پورته پيشو ته ونيولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

-زما خبره ومنه. نه تاواني کېږې.

خره يو واري پورته وغورځېده، سپي کوړنچ وهل، پر ونه ورغی، درب. ولوېد. بېرته پورته شو، منډه يې واخيسته.

پیشو له ونې را ټوپ کړل، خرې ته ورغله:

-ځومره اسانه وه. عاجزي هر وخت په درد نه خوري. د سپي به دا لغته ټول عمر په زړه وي. بيا به پورته درته و نه ګوري.

هيلی نجونو ته وکتل، و يې ويل:

-چرګې! دا ټولې د رحمدل لونې دي.

پیشو چیغه کړه:

-چوپ.

پرېوته، پر چمن يې غوږ کېښود. ګڼو وښو ته پر ټټر ور وښويېده، يوه شېبه غلې وه، بيا يې يو دم ملا سره راټوله کړه، ټوپ يې کړ. بېرته راغله. په غوسه يې وويل:

-چرګې، دا تا هوښيار کړي دي.

-څوک؟

-موږکان. زما تر ټوپ له مخې سوري ته ننوت. پرون هم له يوه سره غرېدې.

هيلی وويل:

-موږک له تا ډارېږي، ته له سپي، ولې؟

پیشو لمر ته پرېوته، و يې ويل:

-هيلۍ! ته خو تر خرې هم کم عقله يې. موږ د يو بل دښمنان يو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–خو ما څو ځایه موږک، پیشو او سپی ګډ سره لیدلي دي، د انسانانو په کورونو کې اوسېدل، د یو بل ښه دوستان وو.

چرګې ورو وویل:

–هیلی! ستا لپاره وایم. بل ځای داسې ساده خبره مه کوه!

د خندا غږ راغی، دواړو ور وکتل، پیشو په چمن کې رغړېدله. وروسته یې په خندا کې وویل:

–هیلی! څه دې وفرمایل؟

–څه چې دې واورېدل، خو زه رښتیا وایم، ما نیمه دنیا لیدلې ده، په ډېرو ملکونو کې مې د خلکو په منځ کې ژوند کړی.

د پیشو خندا زور ونیو.

چرګې وویل:

–هیلی! پټه خوله دې ښه وه. هوښیاره مالومېدې.

هیلی وویل:

–رښتیا وایم. هر ځای خو رحمدل دوی نه‌شته چې د هوا مرغان لا نه دي ترې پاتې. په نوره دنیا کې انسانان د مرغانو عزت کوي. خوراک ور اچوي، له لیدو یې خوند اخلي. ما ته وګوره، تېر ټول منی مې د یوه ښار په منځ کې تېر کړ. لوی پارک و. پراخ ډنډ یې درلود، سلګونه مرغان پکې اوسېدل. ما په خپله مښوکه د انسانانو له لاسونو بیسکېټ را اخیستی دی.

پیشو وویل:

–هیلی، ګوره! زه خره نه یم.

خرې وویل:

–پیشو، لغتې ته دې زړه شوی؟ دا څووم ځل دی چې ما توهینوې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–خرې! توبه مې ده، کاشکې مې نه وای زړوره کړې. د ځینو پوهول تر ګټې، تاوان لري. ښه هیلی! چټیاټ دې خلاص شول؟

هیلی وویل:

مه بې منئ، خو له موړ سره به انسانانو عکسونه اخیستل. د چا له لاسه چې به مو ډوډۍ واخیسته، خوشاله به وو.

هیلی غلې شوه. چرګې ته بې وکتل، و بې ویل:

–ځواب دې را نه کړ، دا ټولې نجونې د رحمدل لونې دي.

–هو. خو هاغه یوه بې دویمه ښځه ده.

–کومه؟

–هاغه چې تر نورو یو څه ګونبې جامې پربمنځي. هاغه د سره مخ، شنو سترګو او ژېړو وېښتو واله در ښیم.

هیلی وویل:

–هغه خو وړه نجلی ده.

–بس! د رحمدل د دویمې لور همزولې بې وګڼه. خو و بې کړه.

هیلی نجونو ته وکتل، و بې ویل:

- په نوره دنیا کې په دې عمر د نجونو خولې له خندا نه سره ټولېږي، خو دوی تروې ټنډې نیولې. ولې؟

–دا نجونې له خندا منع شوې دي. هاغه د تور ټکري نجلی وینې؟

–هو، سپین مخ او خړې سترګې لري.

–نه، ور ها خوا. هاغه شین خالی چې له ټېکري بې پېچلي وېښته را وتلي.

–و مې لیده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–میاشت مخکې بې په ګودر کې په زوره خندلي وو. دا خبره یوې کلیوالې کوکوګلې ته کړې وه. کوکوګلې د دې نجلۍ مخ پر ځمکه ور وسولاوه، ورته ویل بې چې ولې داسې مسته بې. یارانې ته دې زړه شوی.

دلته د نجلۍ له خندا هم د شهوت مانا اخیستل کېږي. خندا یانې بې‌حیایي.

پیشو وویل:

–چوپ شئ، د موږک چوښا نه اورئ!

ټول غلي شول.

یو دم په اوبو کې چړپا شوه. ټولو ور وکتل، یوه دوولس کلن هلک دویمه نجلۍ هم لښتي ته ور ټېله کړه، دوې نجونې په بېړه له اوبو راوختې. هلک خندل، خو لندې نجونې لړزې اخیستې وې. یوې بې ژړل.

پیشو وویل:

–زما سترګې تر تاسې تېزې دي، د نجلۍ شونډه وینې ده، په هماغه ځای کې د لښتي ژۍ راوتلې تیرې لري.

هیلۍ وویل:

–نجونې ولې څه نه ورته وایي؟ دواړې تر هلک پیاوړې دي، یوه یخ رپوي، بله ورته ژاړي.

پیشو وویل:

–دا باتور نومېږي.

–څه مانا؟

–یانې تورزن، بس، سرونه پرې کوه. د دې خلکو ډېر نومونه لا وحشتناکه دي. باتور د کوکوګلې دویم زوی دی. نجونې د رحمدل او کوکوګلې له ډاره څه نه‌شي ورته ویلای. یوه ورځ بې یوې خور له باتور سره مازې خبره اړولې وه، پلار بې شنو لښتو ته واچوله، ویل بې چې تاسې ټولې یوه خوا، باتور بله خوا. ټولې به د باتور بچک پښو ته حلالې کم.

چرګې وویل:

–هاغه دی، رحمدل هم راغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تاکونو کې یو چاغ سړی ودرېد. ګېډه یې تر ده نیم ګز مخکې را وتلې وه.

پیشو وویل:

-هیلی، همدې سړي ښکاري ټوپک درته ونیو، چخړنه سترګه یې پټه کړه، ټک، چیووووو، بوڅه یې را واړولې.

هیلی تر ونې پټه شوه.

پیشو وویل:

-زړه دې غټ ونیسه! له دومره لرې دې نه ویني.

یو دم د کور د خوا له دروازې یو ځوان راغی. له رحمدل سره ودرېد. څه یې وویل، بېرته تر دروازې ووت.

پیشو وویل:

-دا یې مشر زوی دی، یو ویشت کاله عمر لري، غیرت نومېږي، خو د شپې له ډاره بولو ته نه‌شي را وتلای. تر اوسه لا کوکوګله په چوتره کې ورته ولاړه وي.

غلې شوه، له لرې یې رحمدل ته وکتل، و یې ویل:

-د رحمدل برېتونه داسې په اسانی نه ځړېږي. یوه خبره خو شته.

بېرته دباغ دروازه خلاصه شوه. غیرت یو پسه تر غوږونو نیولی و.

پیشو وویل:

-باید پوه شم.

تر لښتي یې ټوپ کړل، د تاکونو په جووه کې یې منډه واخیسته. پسه ته نږدې ودربده.

رحمدل وویل:

-غیرته زویه! ولې ورته ګورې!؟ مریض پسه چا جوړ کړی! ورشه، چاړه راوړه!

پیشو پسه ته ور نږدې شوه. و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–سر خو دې غټ دی. څه بلا وهلی یې؟

پسه مړې سترګې ور واړولې:

–ښه نه یم، د خولې خوند مې بد دی، دا دوې ورځې مې د وښو څکه نه ده کړې.

غیرت اوږده چاړه راوړه.

رحمدل په جګو پښو کېناست. چاړه یې یوې ښوی ډبرې ته ونیوله.

پیشو وویل:

–ښېبه وروسته به په همدې چاړه مری در پرې کړي.

پسه وچونګېد. سترګې یې له اوښکو ډکې شوې.

غیرت وویل:

–شیرین اغا! په دې پسه مو د خدای زور پیسې ورکړې دي، پوره لس زره اوغانی. یو څه وخت به لا نور هم ورته وګورو.

رحمدل وویل:

–نه وینې چې سېکه یې ختلې ده؟

پیشو وویل:

–پسه! غواړې چې له چاړې خلاص شې؟

پسه وویل:

–هو.

–په رحمدل منډه ور واخله. مناسب ناست دی، غټه ککرۍ دې د رحمدل کوناټو ته سیخېدای شي.

پر پسه لړزه راغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–هسې دې هم وژني، زما خبره ومنه.

–له وسه مې نه کېږي.

–بس، د ژوند لپاره دې وروستی قوت سره را ټول که.

پسه، د مخې په پښه ځمکه وګروله، چټکه منډه یې واخیسته، درب شو. رحمدل د انګورو تر یوې پښتې هوایي تېر شو، په دویمه کې یې دوړه پورته شوه.

غیرت په خوشالي ناره کړه:

–شکر خدایه! پسه جوړ تیار دی، له تاوانه بچ شوو.

دوړه کېناسته، د رحمدل پټکی په غاړه کې پروت و، پکه ککری یې له خاورو نه برېښېده.

پیشو، پسه ته ورغله، و یې ویل:

–په دنیا کې کمزوری مخلوق ژوند نهشي کولای، زړور به یې. هله، مازې د یوه تاک پاڼه په خوله کې ونیسه. دا به دې د اشتها د درلودو نښه وي.

پسه په زحمت یوه پاڼه ور وشکوله، مازې څوکه یې په غاښونو کې تکیه کړه.

پیشو ور غږ کړل:

–اوس نو لږ موسک شه، خندا یانې د پوره صحت نښه.

پسه سپین غاښونه را وایستل، پاڼه ولوېده. غیرت یې تر غاړې لاس تاو کړ، له پسه سره کلا ته ننوت.

پیشو بېرته د توتانو سیوري ته ورغله. و یې ویل:

–چرګې، هیلی څه وایي؟

چرګې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ناپړیتې ولې. وایي چې دلته ولې نجونې مکتب ته نه ځي؟

پیشو په چمن کې اوږده وغځېده. خرې ته یې وکتل:

–سپږمې خو دې غټې دي، وږې یم، د کوم موږک بوی دې نه دی حس کړی؟

خرې په غوسه ور وکتل.

هیلۍ وویل:

–رښتیا وایم.

پیشو وویل:

–څه؟

–په نوره دنیا کې نجونې درس وایي، دا نجونې ولې له مکتبه پاتې دي؟

پیشو کېناسته:

–هیلۍ! ډېره ساده ګله یې، کم عقلې پوښتنې مه کوه. دلته لا هلکان په سخته مکتب ته پرېږدي، نجونې خو پرېږده.

یودم ودرېده، وې ویل:

–راځه!

هیلۍ ګردې حیرانې سترګې ور واړولې:

–چېرته؟

–راځه چې د دې وطن د نجونو د ژوند مازې یوه ځنډه در وښیم.

رهي شوه. دواړې پتاری ته ودرېدې. پیشو وویل

–دا نجیبه نومېده. تر شیدو سپینه وه. تر پنیر پسته. شنې، غټې رڼې سترګې یې درلودې، په هفتو هم نه لمبدېده، خو اوږده تور وېښته یې خدایي ځلېدل. د زیږو وېښتو هر تار یې د خیاطي د ګوګړۍ تر تاره ډبل و. درې کاله مخکې یو دم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروغه شوه. سترګو یې توري حلقې پیدا کړې. نه یې ډاکټر ولید او نه یې چا پوښتنه وکړه. نجلی ورو ورو ډنګرېدله، اخېر یوازې پوستکی پاتې شوه.

مور او پلار یې خفه وو، خو د نجلی ناروغي یې زړونه نه خوړل، بله اندېښنه ور لوېدلې وه. دلته چې څو مشره خور نه وي واده شوې، دویمه یا درېیمه یې څوک نه غواړي.

څلور هډوکي ناروغې نجیبې ته به نو کوم رویبار راته!

وخت ووت. د نجیبې له رغېدو یې هیله وخته، دواړو د نجلی مرګ د کور پرده ګڼله.

یو سهار مې د کوکوګلې چیغې واورېدې، ورغلم، نجیبه مړه پرته وه. خدای خبر، ما لا تېر مازدیګر ولیده. په ولاړو یې لمونځ کاوه. سجدې ته چټکه ورتله.

نجیبه یې همدلته پرېمنځله، مور یې د نورو ښځو تر مخ خاورې بادولې، ځان یې له خوراکه لوېدلی ګاڼه، خو ما پخپله ولیده، پټه به دالان ته ولاړه، د پنځو نفرو حق به یې وخوړ. د دې خلکو ټول کړه وړه لباسي دي.

پیشو غلې شوه.

هیلی وویل:

–خو د نورې دنیا خلک داسې نه دي، یوه ورځ مې په ډنډ کې لامبو وهله. څلور کسان راغلل، ښځه، سړی او دوې وړې نجونې. نجونو په توپ پسې منډې کړې، خو سړی او ښځه نږدې د لرګي پر اوږده څوکۍ راته کېناستل. له خبرو یې پوه شوم چې د نجونو مور او پلار دي. دواړه د خپلو اولادونو په صحت غږېدل، نجونې تکې سرې، چاغې، روغې جوړې وې، خو دوی سره ویل چې د نجونو د ډاکټر د چیک اپ وخت را نږدې دی، له بانکه پور اخلو، دواړې باید له سره تر پښو معاینه شي.

پیشو وویل:

–خو رحمدل او کوکوګله داسې نه دي. راځه.

دواړې لښتي ته ورغلې، نجونو ته نږدې کېناستې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–د رحمدل دويمه لور يې په بدل ورکړه، تېره مياشت راغلې وه، مور ته يې بدې ورځې کولې، ويل يې چې پنځوس کلن مېړه مې پوډري دی، د ورځې مې درې ځله لښتو ته اچوي، په کور کې يې هيڅ هم نه را پرېښودل، زما له دې ځايه وړې د واده ګاڼه خو پرېږده، ان پيالې يې لا خرڅې کړې، خو مور يې ورته وويل چې نه، مېړه حق درباندې لري، خپل کور يې دی، که دې مړه هم کړي، عزت ته به يې ګورې.

لور يې چيغې وهلې، ويل چې خبره له عزته تېره ده، ټوله ورځ د ولسوالي په بازار کې سوال کوي، په خاورو او ډېران کې له سپو سره پروت وي... خو کوکوګلې ورته ويل چې له خپل نصيبه يې وګڼه، اوس دې نصيب په هماغه کور کې ليکل شوی دی، جنازه به دې ترې وځي. دا خلک خپل ټول حماقت يا په نصيب ور اچوي يا په شيطان.

پيشو غلې شوه. و يې ويل:

–دا مخامخ يې درېيمه لور ده. سايره نومېږي.

يو دم يې هيلی ته وکتل:

–ته يو وار لمر ته شه.

هيلی حيراني سترګې ور واړولې.

پيشو وويل:

–نه دې خورم.

هيلی لمر ته ودرېده.

پيشو وويل:

- وزرو دې اوه رنګه رڼا پيدا کړه، اوس نو د سايرې وېښتو ته وګوره! ستا د وزرغوندې ځلېږي، خوارکی نه ده خبره، رحمدل يې په پټه د سودا خبره کړې. بس! مالګه (شيريني) يې يوازې جوړجاړي ته ماتله ده، رحمدل يو ويشت لکه ولور غواړي، کونډ تر اتلسو لکو ور پورته شوی دی. کونډ له اولې ښځې هم اولاد نه لري. ډاکټر ورته ويلي دي چې مشکل په تا کې دی، وچ يې، خو کونډ يې نه مني. خير، کونډ څه تاوان کوي! که يې اولاد ورته پيدا کړ، وا وا، که نه، په داسې ښکلې پېغله خو به يې سات تېر وي، که وتښتېده، وايې به چې مرداره ده، هلئ، ولئ يې.

د لته د نجلی د مرګ پوښتنه نه‌شته. بس! يوازې د مردارې ټکی ور پورې وتړه. ټک، پر تندي يې وله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ وویل:

–خو په نوره دنیا کې نجلۍ خپل واک لري، تر اتلس کلنۍ خو بې قانوني ودېدا جواز نه لري، وروسته بې هم خپل زړه. واده کوي، نه بې کوي، څه وخت بې کوي، له چا سره بې کوي! خپله خوښه بې ده.

پیشو وویل:

–دا خبرې نو بیا رحمدل دوی ته کوپر ښکاري. اوس پوه شوم چې په رښتیا دې نیمه دنیا لیدلې ده. رحمدل خبرونه نه قضا کوي، ډېر وخت راډیو اوري، زه هم کله کله ورته ناسته یم. یوه ورځ بې په راډیوکې هم ستا خبره وکړه، خو رحمدل نسوار تو کړل، د راډیو ستن بې واړوله، په غوسه بې وویل چې د انګرېز بچیان د کوپر قانون راښیي.

پیشو غلې شوه، دریو نورو نجونو ته بې وکتل:

–زرمینه، نوریه او ګلالۍ هم هاغه دي غالۍ پرېمنځي، غټوکې ښکاري. نورې دوې ورې خویندې بې په کور کې دي. یوه بله بې په وړکتوب کې مړه شوه، د دوو میاشتو وه، کوکوګله په خوب کې ورباندې ور اوښتې وه.

واښه وښورېدل. پیشو ور وکتل، د خرې ډنګرې پښې وې.

پیشو وویل:

–خرې، اعصاب مې مه را خرابوه، بیا به وایې چې درباندې ګرمه یم. لرې لرې ودرېږه، د خولې دې بد بوی ځي.

چرګه هم له خپلو بچوړو سره راغله.

هیلۍ وویل:

–د رحمدل دا دویمه ښځه ښایستوکې ده، خو غاړه بې سره ښکاري، ولې؟

پیشو وویل:

–نیازۍ نومېږي. دا د رحمدل د شپېږې نښه ده، رحمدل درانه لاسونه لري، خدای که بې د شپېږې نښه میاشت هم ورکه شي.

هیلۍ وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې؟ نیازی څه کړي وو؟

–پیشو چرګې ته وکتل:

–چرګې، چوچوڼي دې لرې که، بیا راته و نه وایې چې بې‌ادبه یې، د ماشومانو خبرې نه دي.

چرګه له خپلو چرګوړو سره لاړه.

پیشو وویل:

–دوې شپې مخکې دباندې په خوړو پسې ګرځېدم، شپه وه، خو سپوږمۍ ته د موږک بربټ هم ښکارېده. د رحمدل غوسه‌ناک غږ راغی، په کړکۍ کې ورته کېناستم. یو ځای پرده چوله وه. رحمدل له نیازۍ مچکه غوښته، ساده مچکه نه وه، له شونډو يې خوله اخیسته، خو د نیازۍ زړه نه و. رحمدل ته غوسه ورغله، له ناړو سره یې شنه نسوار بادېدل. بیا یې د ښځې غاړې ته کلکه څپېړه ورکړه. ویل یې چې یا د مېړه حقوق نه دي در مالوم، یا کوم بل یار لرې.

خرې وویل:

–نیازۍ ملامته ده، ټکه خو نه لوېده. پردي سړي خو خوله نه ترې غوښته.

پیشو ور وکتل، له ډېرې غوسې یې د برېتو تارونه نېغ ودرېدل. و یې ویل:

–خرې، سترګې دې پټې کړه.

خرې په حیراني ورته کتل...

پیشو وویل:

–زما خبره ومنه.

خرې سترګې پټې کړې.

پیشو وویل:

–همدا اوس دې په ذهن کې د رحمدل څېره در تېره که.

–را تېره مې کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-رحمدل درغی.

خرې وويل:

-راغی.

-مخ ته بې خپلې غتې، له وېښتو ډکې سپږمې او تورې ډبلې شونډې در نږدې کړې.

-دا بې را نږدې. نو څه!؟

-یو دم بې ستا پر پلنو تورو شونډو، خپلې لندې شونډې کېښودې. د رحمدل له نسوارو ډکې ترخې لاړې خولې ته درغلې...

خرې کانګې کړې، مخ بې واړاوه. تر ډېره بې زړه هسکېده.

هیلۍ وويل:

-بدمرغه ښځه. له دې سره به څوک شپه تېره کې.

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-ولې نصيب!؟ نصیب به شپه ورسره تېروي، دا خلک هر څه په نصیب پورې تړي، رحمدل بې په نصیب کې و. نیازۍ به تر مرګه همدې مردارخور نصیب ته ناسته وي.

هیلۍ وويل:

-په نوره دنیا کې هم ښځه او مېړه له یو بله مچکې اخلي، خو دوی تر ویدېدا مخکې غاښونه پاک پرېمنځي. د دواړو په سرو شونډو او سپینو غاښونو د چا مينه راځي. ان ځینې بې له ګډې ویدېدا مخکې تر اوبو وځي، سپري وهي.

پیشو وويل:

-خو دلته رحمدل دوی دي. له تخرګو به بې د خولو خوړسکې خېژي. خوله به بې د تفداني بوی ورکوي، له اتلس کلنې نجلۍ به خوله غواړي. توبه.

غلې شوه، و بې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ورته وګوره! د نیازۍ سرې شونډې او سپین غاښونه به دې د رحمدل پر تورو شونډو او چینجنو غاښونو ولوربږي!؟ د رحمدل تر پنډو تورو شونډو خو د خرې شونډې ښایسته دي.

پیشو خرې ته وکتل، و یې ویل:

-خرې! تا ته به خوله درکم، خو رحمدل ته نه.

خرې ته غوسه ورغله.

-نه کرارېږې؟

چرګه له خپلو چرګوړو سره راغله، و یې ویل:

-پیشو! مردارې خبرې دې خلاصې شوې.

پیشو وویل:

-که څوک واقعیت ووايي، مردارې یې بولي.

د رحمدل ناره راغله:

-وه د غوا لورانو، ډوډۍ نه راوړئ، سره غرمه مو کړه.

ټولو ور وکتل، رحمدل د تاکونو په منځ کې را روان و. نجونې ودربدې، هیلۍ تر خرې پټه شوه.

رحمدل راغی، یو دم یې چیغه کړه.

-څه د سپي سترګې مو راته نیولې دي، انسان مو نه دی لیدلی. یوه ګوله زار (زهر) راوړئ که نه؟

پیشو په ملنډو وویل:

-اه! انسان!؟ په هر چا پورې د انسان نوم پورې وي.

نیازۍ سپین لاسونه لښتي ته ور ټیټ کړل، د روانو رڼو اوبو سر د پوډرو څګ واخیست. ښځه د ورې دروازې خوا ته ورغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل د ونو سيوري ته پر ليمڅي کېناست. کرېا راغله، يوې ورېږ نجلۍ تر څان غټ چلمچي را اخيستی و. تر شا بې بله نجلۍ له دسترخان سره را روانه وه.

هيلۍ وويل:

-رحمدل همدلته ډوډۍ خوري؟

پيشو ځواب ورکړ:

-هو، پخوانی عادت يې دی، د هوا له ګرمېدو سره بې د غرمې ډوډۍ په باغ کې وي.

رحمدل چيغه کړه!

-څه ته ګورې!؟

وړې نجلۍ له لښتي بدنی ډکه کړه. چلمچي بې ورته کېښود، د رحمدل له لاسونو خړې اوبه توبې شوې.

هيلۍ وويل:

-رحمدل خو په لښتي کې هم خپل لاسونه پرېمنځلای شوای. دوه ګامه لرې نه دی، دې وړې نجلۍ ته وګوره! له کوره بې تر څان غټ چلمچي راووړ.

پيشو وويل:

-دا نو بيا رحمدل ته خوند نه ورکوي، دا خلک په چلمچي کې خپل عزت ويني.

نيازۍ له دوو کاسو سره راغله، ټوډه بې ووهله، خو څان بې قابو کړ.

رحمدل ور ناره کړه:

-ولې دومره هوايي بې، څه خبره ده! کوم يار دې در په زړه شو! څمکې ته نه‌شې کتلای؟

ښځې دسترخوان هوار کړ، غبرګې کاسې بې پرې کېښودې.

پيشو پر خپلو شونډو ژبه تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اخ! د پسه سر.

هیلۍ ور وکتل، په یوه کاسه کې له لندې ډوډۍ مړ تاو پورته کېده، بله د پسه سلامت پوخ سر نیولې وه.

پیشو وویل:

-خرې! شکر وباسه چې حلاله نه یې، که نه اوس به دې له کاسې تورې سپږمې راوتلې وې.

خرې یوازې ور وکتل.

د رحمدل دواړه زامن راغلل.

مشر یې دسترخوان ته ورغی، باتور هیلۍ له ځمکې ور ور واخیسته، و یې ویل:

-والوځه.

هیلۍ یې پورته واچوله، پر ځمکه ولګېده، کغ یې کړل.

باتور دسترخوان ته ورغی.

هیلۍ د پیشو تر څنګ عاجزه ودرېده، سترګې یې ډکې وې.

پیشو وویل:

-خوا مه بدوه، د دې خلکو همدا ساتېري ده.

د رحمدل غږ راغی:

-باتوره بچکه! لاس درنه هېر شول.

هلک چلمچي ته کېناست.

رحمدل ناره کړه!

-مړې سترګې دې راته نیولې دي، ړنده یې، هلک ته د لاس اوبه ور واچوه.

نیازۍ په منډه راغله، بدنۍ یې ور پورته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل له لاړو سره لنده ډوډۍ باد شوه:

-لانت (لعنت) دې پر تا وي، ډېرې سپې سترګې دې دي، ښوروا ټکی مالګه نه لري.

نیازۍ لړزې اخیستې وه.

رحمدل کاسه پورې وهله، غوښه یې ور نږدې کړه.

پیشو وویل:

-مخ دې بې تور شي، غوښې ته یې چل جوړاوه.

پیشو ځوانې ښځې ته وکتل، د ښځې ډکې سرې شونډې سره سرېښ وې، خو له سترګو یې مړې اوښکې بهېدلې.

پیشو وویل:

-بلا دې پرې وګرځه.

د هیلۍ غږ راغی:

-په کاسه کې سلامت سر پروت دی، دا خو به سړي وخوري، ښځو ځان ته بل دېګ باندې کړی؟

پیشو وویل:

-نه، ښځې به په پاتې شوې ښوروا کې یوه بدنۍ اوبه ور اضافه کړي، دوی ته یوازې لنده ډوډۍ ور رسېږي.

-ولې؟

-مه پسې ګرځه. نیازۍ ته وګوره، سلامت رحمدل یې په یوه اوښکه نه ارزي.

غلې شوه، و یې ویل:

-که مې واک درلودای، رحمدل مې یې پښو ته حلالاوه. اخ! نصیب، نصیب، نصیب. د رحمدل سترګو ته وګوره! د کربوړې غوندې ګردې سترګې یې یو تار باڼه نه لري، خو د ښځې ښورو غټو سترګو سم سیورې جوړ کړې دي، ورته ځیره شه، لمر یې پر سر ولاړ دی، پر نیمایي غومبرو یې د ښو سیورې راغلې دي. هیلۍ! غاړه یې ستا تر غاړې اوږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده، خو د رحمدل سر په اوږو پورې نښتی. د رحمدل پښې دې خدای نه در ویني، پرون يې د پوندو چاودو ته ستن نیولې وه، ګنډلې يې.

پیشو غلې شوه، و يې ویل:

–که ښایسته ځوان وای، همدا اوس مې د رحمدل سر د لښتي په اوبو کې مانده، ده به له چاودو ډکې پښې وهلې، لاسونه به يې خوځول، په اوږدو خیرنو نوکانو به يې ځمکه کیندله، خو ما به تر هغو نه پرېښوده چې په اوبو کې يې له تورو شونډو اخېري ډومبک نه وای راوتلی. بیا مې نیازۍ په غېږ کې اخیسته. د باغ تر دېوال مې اړوله. غر، ځنګل، دښته، فرق يې نه کاوه، خو داسې ځای مې وړه چې بنیادم نه وای.

ما به د نیازۍ پر زنګانه سر ایښوده، خلاص، پاسته وېښته به يې زما پر مخ پراته ول، دې به مچکې رانه اخیستې، ما به نخرې کولې، اخ، څه عاشقانه فضا!

غلې شوه. و يې ویل:

–توبه! ښه ده چې انسان نه یم، رحمدل به وای.

چرګې او هیلۍ وخندل.

پیشو وویل:

–خرې! ستا وربوز ولې ځړېدلی دی. تر اوسه مې یو ستا خندا ونه لیده یو د رحمدل.

د رحمدل غږ راغی:

–دا سر مات که.

نیازۍ په لړزانده ګامونو ورغله. د پسه سر يې ور واخیست، لښتي ته نږدې يې ډېره ورته ونیوله. بېرته راغله، د پسه ککرۍ يې څنډ وهله، په کاسه کې سپین چکۍ ماغزه ولوېدل.

رحمدل په خوند وویل:

–باتوره بچکه! درواخله، ماغزه به دې قوي شي.

هیلۍ وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

باتور مکتب ته ځي؟

–پيشو ور وکتل:

–نه، تر څلورمه يې ووايه، پلار يې منع کړ، ويل يې چې په مکتب کې به څه زده کې.

هيلی وويل:

–ښه، ما فکر کاوه چې د درس د زده کېدا لپاره به قوی ماغزه ورته غواړي

پيشو وويل:

–که د پسه ماغزو، ماغزه قوي کولای، نو رحمدل به اوس طيارې جوړولې. د ولسوالي په بازار کې يې له يوه قصاب سره ويل کړي، په هفته کې د ترکي پسونو دوه–درې غټ سرونه ورته را لېږي.

وړه نجلی راغله، ودرېده، د باتور غتې ګولې ته يې وکتل، پر سپېرو شونډو يې ژبه تېره کړه.

رحمدل وويل:

–تکې سپينې سترګې دې راته نيولې دي. په مخ مې مينه يې.

يو دم يې چيغه کړه:

–ورکه شه!

نجلی منده واخيسته، سايرې ته ورغله. خور يې د صابون په اوبو ککړې سپينې متې ترې تاو کړې، پر خپل ټټر پورې يې ولګوله. له تندي يې مچه واخيسته.

د وړې نجلی سترګې له اوښکو ډکې وې.

سايرې وويل:

–اه خورې! بس، يو څو جوړه کالي لا تر اوبو باسم، بيا به خوندوره لنده ډوډۍ خورو، سمه ده!؟

نجلی هماغسې نا امېده ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سايرې وويل:

-ها، دا ټيکرى په اوبو کې ووهه.

رحمدل ناره کړه.

ـسترګې نه لرئ. دا کاسې پښې لري؟ پخپله به ځي!؟

نيازى په منډه ورغله، کاسې او دسترخوان يې ټول کړل، د نارينه‌وو لاسونه يې ور پرېمنځل.

د رحمدل دواړه زامن تش لاس کور ته لاړل.

ځوانې ښځې کاسې او دسترخوان ور واخيستل، روانه شوه. رحمدل پسې ور غږ کړل:

-چاى او ټوپک درسره راوړه.

هيلى يو دم ړنګه شوه.

پيشو وويل:

-مه وارخطا کېږه، تا ته يې نه دى راغوښتى. رحمدل د ورځې يو ځل خپل چره‌يي ټوپک پاکوي.

رحمدل اوږد ټېغ را وايست. په زوره يې وويل:

-هزار بار شکر.

پيشو وويل:

-بلايي شکر، د وړو نجونو حق دې وخوړ، ګېډه دې تر ستوني ډکه کړه، ډېر خوراک دې په نس کې جوش وکړ، غوټه باد پيدا شو، باد په ډک نس کې د وتلو اصلي لاره ونه مونده، تر خولې دې را ووت. شکرونه دې وايستل.

رحمدل ولاړ شو، ستمى يې خوت. نرډي يې ګنډه خلاصه کړه، کېناست. شېبه وروسته ببرته پورته شو. په رړه ميدان ودرېد، لاس يې په پرتاګه کې ننه‌ايستى و.

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-څه کوي! رحمدل څه کوي!؟ له خپلو لوڼو هم نه شرمېږي. وه ده کم‌عقل بچیه، مخ خو دې دېوال ته ور واړاوه، یا تر ونه پټ شه. په هوار میدان لاس په پرتاګه کې خوځوي.

رحمدل لښتي ته ورغی، پرتوګ یې وښویاوه.

چرګې په بېړه د خپلو چرګوړو سترګو ته خلاص وزرونه ونیول.

رحمدل اودس وکړ، بېرته لیمڅي ته ورغی، څادر یې هوار کړ.

شېبه ووته، هیلۍ وویل:

-دا خلک څوک دي؟

پیشو حیرانې سترګې ور واړولې.

هیلۍ وویل:

-دین یې ښیم.

-دوی خو وایي چې مسلمانان یو.

هیلۍ وویل:

-ما څو ځایه په نورو ملکونو کې د خلکو لمنځونه لیدلي دي. په کراره یې کوي، ډېر وخت پرې باسي، خو د رحمدل رکوع او سجده سره ګډه ده.

پیشو وویل:

-مه پسې ګرځه. ښه ده! لمونځ خو کوي، خو یو وخت له خدایه ټمبه ګرځېده. ضد نیولی و، ټکی لمونځ یې نه کاوه.

-ولې؟

-ویل یې چې لورانې څه کوم، زامن راکه.

پیشو غلې شوه، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–دا خلک لوږې په انسانانو کې نه شمېري، له باتوره راباد د کوکوګلې درې پرله‌پسې لوږې وزېږېدې. رحمدل خپه و، نه يې لمونځ کاوه، نه خوراک. بيا يوه بزرګ ورته وويل چې د خير کوم لوی کار وکه. رحمدل تر ټولو ډېر ثواب د نجونو د مکتب په سوځېدو کې ليد.

يوه شپه کرپا را وينبه کړم، رحمدل له خپل موټره پټرول ايستل. له ډکې ګيلنې سره دباندې ووت. پسې ورغلم، د مکتب پر اداره يې تېل وشيندل، اورلګيت يې ورته ونيو.

د دې کوچنې مکتب درې صنفونه پخوا چا سوځولي وو، اداره او دوه پاتې صنفونه يې رحمدل ته په ثواب کې ور ورسېدل.

پيشو ټوخي واخيسته. و يې ويل:

–هيلۍ راځه! له خدايه د رحمدل غوښتنې هم په اورېدو ارزي.

هيلۍ په لړزانده غږ وويل:

–خو تا ويل چې رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، د پام کار يې دی، ښوروا...

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

–مخې ته خو يې نه درېږو.

دواړه روانې شوې، د رحمدل شا ته ودرېدې. رحمدل لاسونه لپه کړل، د خواست په ژبه يې وويل:

- خدايه! ما وبخښې زما مور او پلار وبخښې، ټول بوسلمانان (مسلمانان) وبخښې. يا خدايه، ته خو مې وينې چې يو لمونځ نه قضا کوم، ته راباندې ورحمېږې، ستا له لوبې خدايي څه ځي! هيڅ! خير دی، له نوې ښځې خو يو څو زامن راکه.

يو دم ژړغونی شو:

- که مې دا دعا قبوله کې، قول دی، په نوم به دې ژېړ غويی خيرات کم.

پيشو وويل:

–اوس نو ښه شوه، خدای ته شرط ږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل وسونګېد:

-که نور نه وي، له تربره سره خو مې یو حال که. انځرګل ته دې شپږ سرې ورکړې، ما ته دوه، تربور دی، څو ورځې مخکې یې په غټ چینار دعوه را وکړه، که مې سرې درلودای، خدای که یې په اساني تبر رانه ور اچولی وای. ته خو مې وینې، ټول جومات ته مې نوی پرش (فرش) واخیست. خو انځرګل د سلو روپو ساعت نه ورته راوړې، د سلو روپو ساعت! خو بیا هم تر ما په انځر ګل مهربانه یې.

یا خدایه. یا نارینه اولادونه راکه، یا مې له انځرګل سره مساوي که. په دوو- دریو زامنو یې کومه ټکه ور واچوه، هسې هم یو لمونځ نه کوي.

هیلی وویل:

-تربور چا ته وایي؟

-تر ټولو نږدې خپل. د تره زوی.

-نو ولې یې دومره بد غواړې؟

-د دې خلکو تر ټولو نږدې خپل، نږدې دښمن دی.

رحمدل غلی شو، تر ډېره یې سر ځړېدلی و، څه یې نه ویل، بیا یې یو دم اسمان ته وکتل:

-یا خدایه. دا مې غټ ارمان دی چې خپل کور ته مې در وغواړې. تا ته څه سخته ده، یو ځل مې د بیت الله شریفې دیدن په نصیب که.

یا الله! په دنیا کې مې برکت واچوه چې ستا بندګانو ته لاس ونیسم.

پیشو له ځان سره وډونګېده:

-رحمدل یو سلو شل جریبه ځمکه لري، یوازې سږ کال یې تنها د بادامو له باغه درویشت لکه روپۍ واخیستې. د ولسوالي په بازار کې د رخت په غټ دوکان کې شریک دی، د پسونو یې حساب نه کېږي، غټه رمه لري، خو پخپله هیڅ هم نه کوي، چا یې مخه نیولې، د سلو حجونو وسه لري، خو بس! خدای ته ماتله دی، تر لاس به یې نیسي، په کعبه کې به یې کوزوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زکات خو پرېږده، نه مې په زړه کېږي چې رحمدل دې په دومره دنیا کې کوم غریب ته یو لسګون نیولی وي.

رحمدل اوږده دعا وکړه، په اخېر کې بې وژړل، له خدایه یې هدایت غوښت.

پیشو وویل:

-راځه!

-دا او هیلی، بېرته ونې ته ورغلې.

پیشو سوړ اسویلی وایست، و یې ویل:

-په کور کې یې دېرش سپارې قران شریف له تفسیر سره ایښی. ټول د خدای له هدایته ډک دی، د ژوند یوه خوا هم نه ده ترې پاتې، خو رحمدل لا هدایت غواړي. ده دا قران شریف درې کاله مخکې د مشرې لور د مړګ په ورځ را اخیستی و، په زړه مې دي، په قران شریف کې یې یو بنډل پیسې کېښودې، په خلکو یې را وګرځاوه.

"قبولې دې دي!؟ هو قبولې مې دي، خو ما بېرته در وبخښلې."

بس، همدومره! په هماغه ورځ یې بېرته اوه جامې ور واغوستې، د وره پر سر یې کېښود، په درې کاله کې یې چا پاڼه هم وانه ړوله. اوس یوه ګوته پوټی وربانده‌ې پروت دی، خو رحمدل په بسته قران شریف نه دی قانع، نور هدایت هم غواړي.

پیشو غلې شوه. نیازی ته یې وکتل، ټوپک یې غاړې ته اچولی و، له ترموز او پتنوس سره را راونه وه.

ښځه راغله، ټوپک او ترموز یې د سړي تر مخ کېښودل. پیاله یې ډکه کړه، بېرته جامو ته ور وګرځېده.

رحمدل په غوسه وویل:

-څه خبره ده؟ ډېره هوایي یې! کارتوس خو مې نه و راغوښتي، ولې دې راوړل؟

ښځې ور و نه کتل. رحمدل له ځان سره وډونګېد.

هیلی وویل:

-څه یې وویل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ځواب ورکړ.

-پوه نه‌شوم، غږ يې ډېر ټيټ و، خو ته وا کومه د ناز خبره به يې ورته کړې وي! دا ذهني غریب له کنځلو پرته څه لري؟

رحمدل سپینه ټوټه د خیاطي د ماشین په تېلو غوړه کړه. ټوپک ته يې ونیوله. په ځړېدلي سر يې ناره کړه:

-سایرې!

نجلۍ منډه ور واخیسته.

-څه وايې شیرین اغا!

-زوی! کارتوس نم اخلي، پورته يې را وځړوه.

د نجلۍ رنګ وغوړېد، غټې سترګې يې وځلېدې، ډک کاش يې ور واخیست. د ونې په یوه ټیټه څانګه پورې يې را وځړاوه. نیازی ته ورغله. د ځوانې ښځې غوږ ته يې خوله ور ټیټه کړه.

هیلۍ وویل:

-څه وايي؟

-خوشاله ده، باور يې نه راځي، سترګې يې له اوښکو ډکې دي، وايي چې شیرین اغا زوی ورته وویل.

پیشو غلې شوه، سوړ اسوېلی يې وایست، و يې ویل:

-رحمدل او دومره انسانیت؟ سر يې ټیټ و، یا به يې خوله خطا شوې وي، یا به يې په نجلۍ د باتور ګمان کړی وي. ته ورته وګوره، ټوپک څومره نازوي، کاشکې يې پر لوښو د ټوپک دربیمه حصه مینه هم راتلای.

پیشو یو دم خرې ته وکتل، خره د رحمدل خوا ته ور روانه وه.

پیشو ور غږ کړل:

-لېونۍ يې!؟

خرې شا ته مخ ور واړاوه، په خوند يې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-د پاستي لويه ټوټه نه وينې!؟ د ليمڅي پر ژی پرته ده.

پيشو وويل:

-خاورې وخورې، را وګرځه!

خره ورغله، ډوډۍ يې پر شونډک ور پورته کړه. يو ناڅاپه يې پښه له ډکې پيالې سره ولګېده، رحمدل، ټوپ کړل، پر خپل لانده ورانه يې غبرګ لاسونه کېښودل. خرې ته يې وکتل، ګيلاس يې ور واخيست. ټک، د خرې له تندي ماتې ښيښې را ولوېدې.

خره يو ګام لرې ودرېده، يوه شېبه غلې وه، بيا يې يو دم رحمدل ته شا ور وګرځوله. پيشو چيغه کړه.

-مه! کم‌عقلي مه کوه!

خرې پر خپلو مخکېنيو پښو زور راووست. شاتنۍ غبرګې پښې يې پورته کړې، رحمدل د وچ څوځ غوندې ورغړېد، چړپ، په ډک لښتي کې ولوېد.

ببرته را پورته شو، زانګې وانګې ورغی، کاش ته يې لاس ور وغځاوه، ټوپک يې پر ملا مات کړ، خزانه يې له کارتوسه ډکه کړه، خرې ته يې ونيو، سره لمبه، لوی درب، سپېره لوخړه.

نجونو چيغې کړې، هيلۍ ولوېده، چرګې تر چرګوړو مخکې منډه واخيسته.

پيشو خرې ته وکتل، خره دوه ګامه شا ته شوه، ببرته مخکې راغله، ولړزېده، پر يوه خوا کږه شوه، راوتلې ګېډه يې له وني سره ولګېده، درب، ولوېده.

رحمدل چيغه کړه:

-ستا د مور... دومره دې سترګې پټې شوې. ما وهې، هه! رحمدل!

يو دم يې نجونو ته وکتل، له خولې يې لاړې باد شوې:

-ها د سپي لوښو. څه کوکې وهئ! مور خو مو نه ده مړه.

ټوپک ته يې کارتوس ور واچاوه. نجونو په تاکونو کې لوڅې پښې منډې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل په خپله پزه لاس تېر کړ، وینې وه. لښتې ته ورغی.

پیشو د خرې خوا ته لړزانده ګامونه ور واخیستل، ور نږدې شوه. د خرې په غاړه کې لوی پرار(ټپ) جوړ و، غاړې ته یې پر نږدې شنو وښو د وینو نری داره لګېدله.

پیشو ورته کېناسته. د خرې تورې، غټې سپږمې وپړسېدې، سترګې یې خلاصې کړې، په غریو کې یې وویل:

-ډېرې لښتې یې راکړې وې، نور مې نه‌شوای ورته سیيلای.

د پیشو سترګې ډکې وې. خرې په زحمت دوې ګوتې سر پورته کړ. بېرته یې وربوز پر وښو کېښود، و یې ویل:

-په ده بچې خو مې هم سرې وینې توبې کړې.

یو دم یې خر وهل، له خولې یې وینې را وبهېدې، شونډې یې وېرې شوې، په سخته یې وویل:

-پیشو! تا ویل چې نه خاندې، وینې مې، و مې خندل.

وروستی ساه یې ارته سپږمو ته نږدې وابنه وښورول، سترګې یې نیمکښه پاتې شوې.

پیشو یودم کوکې کړې، په ژړا کې یې وویل:

-خرې، مه مره، خیر دی، مه مره. مه مره...

پیشو ژړل:

-...اه زما خوږې خرې! مه مره...

تر ډېره د خرې سر ته ناسته وه.

له ژړا ستړې شوه. رحمدل ته یې وکتل، بې‌غمه ناست و، پر ټوپک یې غوړه ټوټه تېروله.

باغ یې تر نظر تېر کړ، هیڅوک نه ول.

شپه وروسته د رحمدل دواړه زامن خرې ته ودرېدل، یوه تر یوه پښه ونیوله، بل تر بلې، زورونه یې ووهل، نه کېده.

رحمدل ورغی. خره یې د باغ تر بل سره ورسره کش کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیرت او باتور په بېلچو پسې لاړل.

رحمدل پر لیمڅي پرېووت. سترګې يې پټې کړې، د غرمې خوب يې کاوه.

ساعت وروسته خره تر خاورو لاندې وه. خاورو ته یوازې پیشو ناسته وه، مرې اوښکې پرې ماتې وې. ښه شېبه ووته، بیا يې سوړ اسوېلی وایست:

–اه زما ساده ملګرې، څه خبره وم. کاشکې مې دا هم درته ویلي وای چې له عقله پرته زور، تباهي ده.

(۳)

سېرلي خړو خاورو ته کتل... پیشو پر پروړه پرته وه. هیلی د چرګې پر ملا سر ایښی و، ټول غلي ول.

پیشو وسونګېده:

–ټول زما له لاسه. د ځینو کسانو ماغزه زړورتیا ته نه وي جوړ.

یو دم يې وژړل.

چرګې وویل:

- بس دی نورا! ځان مه ملامتوه! خره پخپله خره وه، څوک به رحمدل ووهي!؟

د سېرلي غږ راغی:

–پیشو! ټوله ورځ دې په ژړا تېره کړه.

له پورته پروړه را وښویېده، کوچنی موږک راغی، د پیشو پر لکی تېر شو.

پیشو ور وکتل، بېرته يې سر ولګاوه.

موږک مخکې راغی، د پیشو له بربت سره ولګېد. پیشو مخ ترې واړاوه. موږک منډه کړه.

یو دم د چرګې د ټټر له پستو بڼکو نارې راووتې:

–مه مې وله! مه مې وله، مه مې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګه ودرېده، يوه چرګوړي يې په خوب کې چيغې وهلې...

چرګې خپل چرګوړی وخوځاوه:

-ځار! پورته شه.

چرګوړې سترګې رڼې کړې، يو دم يې د مور د ټټر په پستو بڼکو کې سر ننه‌ايست. ژړا يې زور ونيو...

چرګې وويل:

-مه ژاړه، خوب دې ليد.

چرګوړي په ژړا کې وويل:

-رحمدل ټوپک را پسې را اخيستی و، منډې يې را پسې وهلې، ويشتلم يې.

چرګې سوړ اسوېلی وايست:

-رحمدله، دا غټې سپرېمې دې وخورې، خپلو اولادونو خو ښه ورځ درنه ونه ليده، ان زما چوچونې دې لا په رواني تکليف اخته کړل.

اذان راغی.

پيشو وويل:

-رحمدل به اوس په جومات کې په اول کتار کې ولاړ وي.

وخت ووت، د کادانې د دريځې رڼا ورو ورو کمزورې کېدله. يوه شغال ناره کړه.

هيلۍ وويل:

-دی څه وايي؟

ځواب يې وانه ورېد.

د بل شغال نرېدې ناره راغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی وویل:

-سېرلیه، ته بې په ژبه پوهېږې؟

له تیاره کونجه د سیرلي غږ را ووت:

-خیر دی هیلی، خرې ته خوابدی یم، مه مې په عذابوه.

پیشو وویل:

اول شغال ناره کړه:

"را ووځئ، خطر نهشته، انسانان ویده شول."

دویم شغال ور غږ کړل:

"خدای مو دې له دې مردارخورو وساتي."

سوړ اسوېلی یې وایست، و یې ویل:

-اخ خرې! نو دومره لویه اشتباه! ټول خو اوږدغوږي دوی نه دي چې حوصله درته وکړي.

یو دم یې ژړا او خندا سره ګډه شوه:

-چرګې، خره به مې ډېره په عذابوله، په زړه دې دي، یوه ورځ مې له بامه په نس کې پرې را ټوپ کړل. دې یوازې راته وکتل.

غلې شوه. و یې ویل:

-اه ګرانې، تر رحمدل خو زر وارې حوصلهناکه وې.

ناره راغله:

-بي، بي، بي، بي، بي....

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-چرګې، سایره ده، اوس به یې بیا لنده ډوډۍ درته راوړې وي.

چرګې وویل:

-زړه ته مې نه کېږي.

-هیلۍ! ته ورشه، هیڅ دې هم نه دي خوړلي.

هیلۍ د چرګې پر ملا غاړه کېښوده.

چوپه چوپتیا وه، شغالانو زېږي کول، د خوشالي زېږي! رحمدل دوی ویده وو.

(۴)

هیلۍ د چرګوړي په ژړا سترګې رڼې کړې. د سېرلي خرهاری خوت، چرګې خپل چرګوړي ته زړه ورکاوه چې خوب او ویښنه فرق سره لري. پیشو نه وه.

هیلۍ د دېوال له سوري ووته. سپېدې چاودلې وې، خو لا هم ستوري ځلېدل. هیلۍ شا و خوا وکتل، سپي په چوتره کې په خپلو مخکېنیو غځېدلو پښو خپل غټ سر ایښی و. هیلۍ تر چوترې لاندې ورته ودرېده، غړی یې اوږده کړه. د سپي سترګې پټې وې. له سینې یې غژهاری را ووت.

هیلۍ بېرته د کادانې خوا ته ورغله. پورته یې وکتل، پیشو د کادانې پر بام ناسته وه. تر نېغو غوږونو پورته یې سپوږمۍ ښکارېدله.

هیلۍ ورغږ کړل:

-در ختلای شم؟

پیشو له پورته ور وکتل، و یې ویل:

-کادانې ته ننوځه، اوږدغوږی نه وینې!؟

-ویده دی.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بام ته د لرګي زينه ولاړه ده، خو زحمت مه باسه، پښې دي زينې ته نه دي جوړې.

هيلۍ همالته ودرېده، غوږ يې ونيو، د سيند د اوبو غږ راته.

هيلۍ وويل:

-پيشو، څه وينې؟

-لرې د هسک غره سپينې څوکې تر لمنو پورې روښانه ښکاري، له دې غره ګڼې درې را پرې دي، يوه دره يې همدا ده، د دې درې په منځ کې سيند بهېږي، د سيند اوبه له هماغو واورو سرچينه اخلي. دواړو غاړو ته يې شنه فصلونه او ګڼ کلي پراته دي، د ډېرو کورونو له دودکشونو خړ لوګي پورته کېږي. سيند مړې اوبه لري، خو ځای ځای غټې تيږې غږ ورکوي. تر ړنګ پله لږ ور ها خوا د غونډۍ په لمن کې سوځېدلی مکتب ښکاري.

غلې شوه.

د توپک ډز راغی.

هيلۍ وويل:

-رحمدل به بيا کومه هيلۍ ويشتلې وي

-نه، رحمدل له سپي پرته ښکار ته نه ځي، خو دلته په سلګونو رحمدل دوی اوسي. هر يو په لوخو کې خپلې مورچې لري.

يو دم د هيليو د وزرونو شپېها راغله. خرې هيلۍ منبوکه پورته ونيوله، نارې يې کړې.

سپی وغرېد. هيلۍ په يوه او بل انډې شوه. کادانې ته ننوته.

(۵)

کوکوګلې په خواست وويل:

-وه هلکه. ورشه، پلار ته دې ووايه.

د باتور غږ راغی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل چا ته ووایه. نه وینې، لینده جوړوم

پیشو له پروړې ټوپ کړل، تر سوري یې سر وایست.

هیلۍ وویل:

–څه خبره ده؟

–نه پوهېږم. باتور په چوتره کې لینده تړي.

هیلۍ پیشو ته ورغله.

کوکوګلې ناره کړه:

–سایرې! هله، پلار دې را وبوله!

نجلۍ پلاسټیکي څپلکې په پښو کړې. په منډه د باغ خوا ته روانه شوه.

کوکوګله غوجلې ته ورغله.

پیشو وویل:

–باید کیسه مالومه کړم.

ټوپ یې کړل، تر کوکوګلې مخکې غوجلې ته ننوته. په اخوره کې کېناسته. برګې غوا ته یې وکتل، و یې ویل:

- خوشایي خو دې نه دي بند! څنګه داسې بېواره زورونه وهې؟

کوکوګله راغله، د غوا په ښکرو یې سور تاویذ را وځړاوه. پیشو ور وکتل، د ښځې په سترګو کې اوښکې رغړېدې.

غوجله تیاره شوه، رحمدل په وره کې ودرېد:

–څه خبره ده؟

کوکوګلې وویل:

–برګه غوا لنګېږي، خو ما ته ښه نه ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل له جېبه موبایل را وایست، غوږ ته یې ونیو، شېبه وروسته یې په وارخطایي وویل:

–ها! انوره، غوا لنګېږي، ښه نه ده.

غلی شو.

و یې ویل:

–موټر در ولېږم.

یوه شېبه یې خوله پټه وه، بیا یې وویل:

–سمه ده، خو لږ بېړه وکه.

غیرت راغی، وارخطا و. و یې ویل چې ناروغ پسه مړ پروت دی.

د رحمدل رنګ والوت. ورغی. پسه د نورو پسونو په منځ کې پښې غځولې وې.

رحمدل ناره کړه.

–سایرې؟

نجلی په منډه له دالانه را ووته، جارو یې په لاس کې و. په چوتره کې ودرېده.

رحمدل وویل:

–تا ته مې نه و ویلي چې پر پسه پام کوه!

نجلی غځېدلې پسه ته وکتل، رنګ یې والوت. په وېره یې وویل:

–زه د شپې دوه وارې ورته را ووتم، بتی مې ور واچوله. پسه په خپلو پښو ولاړ و.

رحمدل ځمکې ته ټیټ شو. بېرته ودرېد، ځغ، ډېره د نجلی تر ښي غوږ تېره شوه، له دېواله یې یوه لوېشت کاګل را جلا کړ.

رحمدل چیغه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–وه رنډی! پام نو داسې وي!

نجلۍ دالان ته منډه واخیسته.

پیشو له غوجلې را ووته.

کوکوګله راغله. مړه پسه ته یې وکتل، یو دم کېناسته. سر ته یې غبرګ لاسونه ونیول، غریو واخیسته:

–خدایه. د کومې ګناه سزا راکوې!؟

رحمدل چیغه کړه:

–ته مې پوه کړې وې چې پسه ښه نه دی. نجلۍ ور لېږه.

کوکوګلې په وارخطایي وویل:

–سایره مې د شپې دوه وارې ورته را ویښه کړه.

پیشو غلې کادانې ته ننوته.

هیلۍ وویل:

–څه خبره ده؟

پیشو پر پروړه پرېوته، و یې ویل:

–اجب خلک دي، د پسونو غم به هم نجونې خوري، ځوان زوی ته نه وایي، خوب یې خرابېږي، خو نجلۍ ګرمه ګڼې چې ولې یې پر پسه پام نه دی کړی.

د چرګوړي غږ راغی:

–مورې! باغ ته نه ځو؟

پیشو ور وکتل:

–مور دې مه په عذابوه. د رحمدل پړسېدلې سترګې نه وینې!؟ نن د باغ ورځ نه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سېرلي وويل:

-پیشو! په دې ورځو کې دې له ځانه پلار راته جوړ کړی دی، په نصیحت بده ښکارې، د چرګوړو زړه تنګ شوی. پربېږده چې مور بې یو چکر ورکړي.

پیشو مخ ور واړاوه:

-که دې پلار وای، نو پخوا مې لا تر ستوني نیولې. داسې کم عقل اولاد مې نه غوښت.

پیشو دباندې وکتل، ناره بې کړه:

-اوېدلکیه؟

سپي ور وکتل.

پیشو وویل:

-ډېر رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، دا خلک په عادي حالت کې په واک نه وي، اوس خو بې د لسو زرو پسه په مفته کې مردار شو.

سپی په خبره کې ور ولوېد:

-چټیاټ مه وایه. تا ته زور درکوي چې زه ولې په رحمدل ګران یم.

پیشو وویل:

-شکرا که په دې مردارخور ګرانه وای، زړه به مې ټک چاودلی وای.

سپي مغروره څېره ونیوله، رحمدل ته ور نږدې شو. لکی بې ووهله، پر بوټ بې وربوز ور کېښود.

رحمدل ناره کړه:

-څه تر کونه مې تاوېږې!

د سپې تشې ته بې د بوټ تېره څوکه سیخه کړه. سپي کوړنچ وهل. لرې ودرېد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ور غږ کړل:

–نه مې درته ویل! دا عادي خلک نه دي. په یوه دقیقه کې به ورباندې ګران يې، بله دقیقه به له بوټونو سره درکې خېژي.

د کور دروازه وټکېده. د موټرسایکل غږ د غوجلې له وره سره غلی شو. پیشو ور وکتل، و یې ویل:

–غوا ته یې ډاکټر راووست.

ببرته غلې پرېوته. و یې ویل:

–اخ! نجیبې خوارکی تر پایه ډاکټر و نه لید.

رحمدل او غیرت له یوه ځوان سره غوجلې ته ننوتل.

سېرلي وویل:

–پیشو، احوال یې نه راوړې؟

پیشو ور وکتل:

- ته به څه وخت هوښیارېږې؟ تمه مې در نه وخته. د څه احوال؟ غوا ده، لنګېږي، ډاکټر یې ورته راووست. دومره خو خره هم پوهېږه.

چرګې وویل:

–په مړو پسې څه مه وایه.

پیشو غږ و نه کړ. ښه شېبه ووته، غیرت له غوجلې راووت، خندل یې، په چوتره کې یې ناره ونیوله:

–ادې! مبارک! غوا لنګه شوه.

کوکوګله راووته. اوله پوښتنه یې د سخوندر په اړه وه. نر ده که ښځه؟ ځواب یې وارېد، ښځه.

د کوکوګلې رنګ تازه شو، په بېړه ببرته کوټې ته ننوته، د زېري نارې یې راتلې، وړه خبره نه وه. غوا سخوندره پیدا کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل خندا راغله. پیشو ور وکتل، د ډاکټر په جېب کې بې پیسې ور منډلې. خوشاله و چې د سخوندر پر ځای سخوندره پیدا شوې ده.

پیشو وویل:

-درې کاله مخکې کوکوګله په اولاد مریضه وه. د کلي یوه زړه ښځه یې ورته راوسته. کوکوګلې ټوله شپه له درده چیغې وهلې، سهار یې په چیغو کې د یوه کوچني ژړا ګډه شوه. رحمدل برنډې ته ور وخوت، له هماغه ځایه یې ور ناره کړه:

-هلک ده که نجلی؟

له کوټې د زړې ښځې خوابدی غږ راغی:

-د خدای داد ومنه، نجلی ده.

رحمدل اول په چوتره کې ډک سطل واړاوه، بیا کړنګ شو، اینبي دیګ ته یې پښه ورا واچوله. وروسته یې پټکی له ځمکې وویشت، له ډېرې غوسې یې پر خپل مټ کلکه خوله ولګوله. د خدای په داد نه و راضي.

خو اوس د غوا سخوندرې ته خوشاله دی. یو بل ته مبارکي ورکوي، دلته تر نجونو د غوا سخوندره ډېر عزت لري. دا خلک یې په زېږېدېدو خوشاله کېږي، زېږي کوي، خو نجونې.

غلې شوه. سړه ساه یې وایسته:

-اوف، ورک یې که! دې خلکو ته به دې پر زړه تڼاکې را وخېژي.

چرګې وویل:

-پیشو!اوس خو رحمدل خوشاله دی، که چرګوړو ته یو چکر ورکم، ته وا خطر خو به نه لري!؟

پیشو ور وکتل، دواړو چرګوړو معصومې سترګې نیولې وې.

پیشو وویل:

-زړه دې، خو پام کوه، رحمدل دوی په واک نه دي.

چرګې،هیلی ته وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه ځې؟

هیلۍ وویل:

-تورغوړی به څه کوم؟

-بېغمه اوسه، راځه.

هیلۍ له چرګې او چرګوړو سره دباندې ووته. ترپ شو. د هیلۍ له روغ وزره دوړه پورته شوه. د باتور خندا راغله. چرګې ور وکتل، باتور په چوتره کې ناست و، په لاس کې يې سره لینده ښکارېدله.

چرګې هیلۍ ته وکتل:

-ژوبله شوې.

هیلۍ بېرته کادانې ته منډه واخیسته.

چرګه هم له خپلو چرګوړو سره را وګرځېده.

پیشو تر هیلۍ را تاوه شوه، و يې ویل:

-ښه ده چې لوېه وه، که نه تر دې ځایه نه را رسېدې.

غلې شوه. و يې ویل:

-تورغوړی دوی دومره خطرناکه نه دي، له باتور دوی وډارې شئ.

چرګوړی وچونګېد:

-مورې! نو نن دباندې نه وځو؟

-نه

(۶)

پیشو راغله، پر خپلو شونډو يې ژبه تېره کړه، و يې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-غرمې ته چربه ده.

ټولو ور وکتل. پيشو د پروړې سر ته وخته، و يې ويل:

-همدا اوس له دالانه راغلم، له دېګونو وار نه کېږي، څوک قورمه پخوي، څوک وريزې پرېمنځي، څوک د کباب لپاره پسته غوښه بېلوي، څوک چرګې او .

غلې شوه. چرګې ته يې وکتل، و يې ويل:

-چرګوړي خو دې ويښ نه دي؟

چرګې حيرانې سترګې ور واړولې.

پيشو وويل:

-ښه خبره مې نه کوله، ډارېږي.

چرګې وويل:

-ويده دي.

پيشو وويل:

-څوک چرګې او چرګان له پوسته کوي.

غلې شوه، سېرلي ته يې وکتل، و يې ويل:

-سيرليه خيرنه، ته هم مه خپه کېږه. د هندواڼو پوستکي به در ورسېږي.

هيلۍ وويل:

-کومه خاصه خبره ده.

موږک منډه واخيسته، پيشو پسې ور غبړ کړل.

-مه وېرېږه، نن په تا مردارخور نس نه ډکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرګې غږ راغی:

-د هیلۍ پوښتنه دې ځواب نه کړه.

پیشو وویل:

-ها! خود خاصه خبره ده. رحمدل مېلمانه لري. واړه کسان نه دي، د دې سیمې تر ټول غټ، مخور، پوه،د عزت او د جرګو-مرکو کسان بې راغوښتي دي.

هیلۍ وویل:

-ولې؟

-هیڅ! رحمدل کله کله خرچه کوي، له زورورو کسانو سره یې جوړه ده، وایي چې په درد مې خوري.

پورته شوه. له سوري یې سر وایست، و یې ویل:

-اوږدغوږی نه‌شته، راځې! پرون هم ټوله ورځ دباندې و نه واتو.

چرګې خپل چرګوړي را ویښ کړل، له سېرلي پرته ټول باغ ته لاړل. نجونو د توتانو سیوري ته پر سرو غالیو توشکې او بالښتان ایښودل.

پیشو ټیټې ونې ته وخته، هیلۍ د لښتې اوبو ته ور ولوېده، د چرګوړو په یوه سره چینجي سره جنجال و.

پیشو له پورته وویل:

-اوږدغوږی نه ښکاري.

د سپي غپا راغله. پیشو ور وکتل، په تاکونو کې را روان و.

پیشو وویل:

-بد مخلوق ډېر عمر لري، یاد مې کړ، پیدا شو.

ناره یې کړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اوږدغوږې!

هیلۍ وویل:

-خیر دی، مه بې راغواړه.

پیشو وویل:

-اوس خو مې ور غږ کړل.

سپی راغی. تر ونې لاندې ودرېد.

پیشو وویل:

-راځه چې سره دوستان شو.

سپی وغرېد.

پیشو وویل:

-هیلۍ وایي چې په نوره دنیا کې سپي، پیشو او موږک یو ځای سره اوسي. خوارېه ملګري دي، له یو بل سره مینه لري.

سپي هیلۍ ته وکتل.

د هیلۍ سر وځړېد، په اوبو کې د لښتي د ژۍ وښو ته ورغله.

سپي وویل:

-د هر کم عقل خبره مه منه.

پیشو وویل:

-اوف، سپیه! رحمدل خو نه بې چې ځان تر نورو هوښیار ګڼې.

غلې شوه، و بې ویل:

-بیا هم ښه ده، مشوره دې راکړه، نه به بې منم، یانې سره ملګري شوو!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ته یو ځل راکښته شه.

-رښتیا؟ څه نه راته وایې!؟

سپی وغرېد.

-نه

پیشو له پورته ښاخه، لاندې ته ورغله، ودرېده، و یې ویل:

-ډېرې مرې سترګې دې دي، د باور وړ نه یې.

سپي یو دم ور ټوپ کړل، خلاصه خوله یې د پیشو د لکۍ تر څنګ تېره شوه، لاندې په جووه کې ولوېد.

پیشو پورته ښاخ ته وخته، سپي ته یې وکتل، و یې ویل:

- ما ټوکې کولې، خو له تا په رښتیا کونه ورکه شوه. سپی نو چا ملګری کړی دی!

سپی روان شو.

پیشو ورپسې غږ کړ.

-مردار ځړېدلې، اوږه غوړونه دې وخورې. بیا دې خوا ته و نه وینم.

چرګې او هیلۍ ته یې وکتل، و یې ویل:

-ومو لیدم!؟ څنګه مې درته وډار که!؟

مخامخ یې وکتل، و یې ویل:

-رحمدل په لاسونو غرېږي، لکه چې نوي فرمایشات لري!

له ونې یې ټوپ کړل، په جووه کې لنډه ورغله. د تش سطل شا ته پرېوته.

رحمدل ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

...شاوخوا سمه اب‌پاشي کړئ، لوېشت ځای وچ و نه وینم. سایرې! هندوانې ځا ته ور کښته که. تر غرمې باید سړې شي. سر له اوسه لا څلور ترموزه چای تیار کړئ، وچه مېوه مو هېره نه‌شي. بله خبره، وړې نجونې باغ ته مه راپرېږدئ. ورته ووایاست چې که مې یوه هم ولیده، پښې به یې ور ماتې کم.

غلی شو، نسوار یې تر ژبه لاندې واچول، و یې ویل:

–غیرته! حاجي شمشېر خان ته ورغلې؟

ځوان وویل:

–ټلیفون مې ورته وکړ!

د رحمدل ټنډه تروه شوه:

–ټلیفون او کور ته ورتګ فرق سره لري.

د سایرې غږ راغی:

–شیرین اغا! څو کسان دي؟

رحمدل تریو ور وکتل.

نجلی په وارخطایي وویل:

–مال څو بالښتان کېږدم؟

–که یو دوه اضافه راوړې، بلا به دې ووهي!؟

نیازۍ سطل ته ورغله، پیشو ټوپ کړل، لرې ودرېده.

ښځې سطل ور واخیست. د لښتي له اوبو یې ډک کړ، تر چمن ور ها خوا له سپېرې ځمکې دوړه پورته شوه.

رحمدل غبرګې پایڅې ور پورته کړې. په خوشکه یې وویل:

–سوکه! چا ته دې دومره سودا ده؟ کوم یار خو دې نه راځي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیازۍ ځمکې ته وکتل.

رحمدل روان شو. لرې د ونې سيوري ته پر ليمڅي کېناست. ټوپک يې ور واخيست. پيشو ورغله. د ګلاب تر غټې بوټې لاندې ورته کېناسته. چرپا يې واورېده، ور و يې کتل، هيلۍ له اوبو را وخته، پر يوه او بله خوا شوه، پيشو ته ورغله.

باتور راغی، د پلار تر څنګ کېناست. ورو يې وويل:

–شيرين اغا! سهار مې اشرف وليد، له کلاشنکوف سره دباندې راوتلی و.

د رحمدل ټنډه تروه شوه، و يې ويل:

–نو ته څه بلا وهلی يې، تربره ته ځان کم مه راوله! په کور کې دوه را ځربېږي.

د هلک سر وځړېد:

–خو کله کله طيارې ګرځي.

رحمدل ته غوسه ورغله:

–بس! له بېغيرته خبرو مې بد راځي. ځان ته نارينه وايې! نر پسه حلالېدا ته پيدا دی.

هيلۍ وويل:

–زده يې دی؟

–څه؟

–کلاشينکوف؟

پيشو ور وکتل:

–هيلۍ! ډېره ساده يې. کلاشينکوف خو عادي خبره ده، د هاوان، پيکا او دهشکې خبرې کوه. رحمدل مې څو ځله ليدلی دی، زامنو ته يې د څو رنګه وسلو خلاصول او بېرته ترل ور زده کول. له باتوره ټک نه خطا کېږي.

غلې شوه. و يې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هاغه ونه وينې؟ هاغه تر سرخ بېدې ور ها خوا، هسک چنار.

-هو.

-ځو ورځې مخکې د هماغه چنار په سر کې کارغه ناست و. باتور له دې ځایه کلاشینکوف ورته ونیو، لاندې یې راواچاوه.

هیلۍ وویل:

-خو په نوره دنیا کې داسې نه ده، یوه شپه ستړې شوم، د یوه کور تر مخې د اوبو حوض ته ور کښېته شوم. له کوټې د ښځې او سړي غږ راته، ښځه ګیله‌منه وه، سړي ته یې ویل چې ماشومانو ته دې ولې داسې ګېم راوړی چې ټوپک لري. دواړه سره وغړېدل، ښځې ویل چې ټوپک د ماشوم په روحیاتو بده اغېزه لري، بې‌رحمه یې اموخته کوي. سړي بخښنه وغوښته.

پیشو وویل:

-دلته دا خبرې نه‌شته. رحمدل دوی تر نورې دنیا هوښیار دي، تېر کال له پله سره یو ټانک ماین پورته کړ. قوه لاړه، ما پخپله ولیدل، ماشومانو د انسانانو د غوښو ټوټې جلانو ته وړې. چا ورته ویلي وو چې جل د انسان په غوښه ښې ناري وهي.

همدا اوس باتور ته لاس تړلی انسان پرې باسه، بس، په وژلو کې یې مازې یوه خاشه ثواب ور وښیه، چاړه پرې تېروي.

هیلۍ رډې سترګې ورته نیولې وې.

پیشو وویل:

-زه د دې درې په ډېرو کلیو کې ګرځېدلې یم، یو کور هم بې‌ټوپکه نه دی. وور، زور، ټوپک خپله ګاڼه ګڼي.

غلې شوه، و بې ویل:

-هیلۍ! اوېدغوږی راغی. لاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی د لښتي پر ژۍ پر شنو وښو خپله ژېړه مښوکه کېښوده. د وښو د څوکو له منځه يې ور وکتل، له رحمدل سره څلور نور کسان د ونو سيوري ته ناست وو.

د تاک پاڼې وخوځېدې. هیلی ور وکتل، پيشو تازه د تاک د پلنو پاڼو سيوري ته پرېوته. هیلی ورغله. و يې ويل:

–نو دا د رحمدل مېلمانه دي؟

پيشو وويل:

–نوې خبرې وکه. پخپله هم پوهېږې چې مېلمانه دي. وينې يې، پوښتنه ولې کوې؟

غلې شوه. و يې ويل:

–راته ووايه چې پوښتنه دي ځکه وکړه چې ته د ويلو لپاره نوي څه نه لرې، خو زما هره خبره نوې ده، نورو ته نه، تا ته نوې ده، ځکه ته دلته نه يې اوسېدلې، له نورو ملکونو راغلې يې، له ټکي هم نه يې خبره.

له پورته خړه، وړه غنې په تار پورې را وزنګېده، پيشو ور پوه کړل، غنې په پاڼه پورې ونښته، پيشو وويل:

–دا څلور کسان د رحمدل د راز ملګري دي، سره جوړه يې ده، رحمدل يې په کال کې درې– څلور ځله ډوډۍ ته را غواړي. دا عادي خلک نه دي، کاشکې د باغ د دېوال ها خوا در ښکارېدای، هر يو څو وسله‌وال او قيمتي موټرې لري.

غلې شوه، و يې ويل:

–هیلی! که لږ ور نږدې شو، خبرې به يې واورو. ته خو به رڼه ميدان هم ورتلای شې، بس، همداسې په اوبو کې نږدې ورشه. زه به په تاکونو کې د غيرت تر موټرسايکله ځان ورسوم.

پيشو ټوپ کړل. هیلی پسې وکتل، يو ځای په پروتو لاړه، وروسته يې ملا نېغه ونيوله، تر لښتي واوښته، د موټرسايکل شا ته پرېوته.

شېبه وروسته هیلی هم ورغله. و يې ويل

–که اوږدغوږی راغی! بيا؟

پيشو ور وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې تل منفي فکر کوې؟ که دا نه راغی، بیا؟

یو دم د خندا غږ واورېدل شو. پیشو وویل:

–د ټولو خولې خلاصې دي، خو تر ټولو حاجي شمشېر خان ډېر برېږي.

–ته یې پېژنې؟

–څه د پلار زوی مې دی! خو همدلته څو مېلمستیاوو ته راغلی، یو څه ورسره بلده یم.

د رحمدل غږ راغی:

–ورک یې که، اجب وختونه وو.

هیلۍ وویل:

–رحمدل په کومو وختونو پسې ارمان کوي؟

- دا خلک تل په تېرو وختونو پسې مړه دي.

یوه ډنګر سړي وویل:

حاجي شمشېرخانه! هغه د کاروان موضوع دې څنګه شوه؟ چا ویل چې په سرحد کې ډېرې درباندې وشوې.

چاغ، ګردي سړي وخندل:

–پاچا! ته ام اجبې خبرې کوې، موږ نو بیا کله په کراره تر سرحدونو اوښتي یو.

هیلۍ وویل:

–ولې؟ څه کیسه ده.

پیشو وویل:

–حاجي شمشېرخان د پوډرو کاروبار کوي، په کال کې دوه ځله کاروانونه تړي، تر ایرانه یې اړوي، په ترکیه کې یې خپلو نورو ملګرو ته ور سپاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی وویل:

-نو دوی؟

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-چوپ! غوږ ونیسه.

حاجي شمشېرخان وویل:

-یاره پاچا پوډرو نو بیا کله پیسې نه دي ګټلې! سږ کال د ایران لاره سخته وه، خو خدای مهربانه دی، تش لاس دې نه پرېږدي، په داخل کې د پوډرو او تریاکو بازار تود و.

پیشو وویل:

-څه وخت مخکې رحمدل راډیو نیولې وه، ویل یې چې په دې وطن کې د معتادانو شمېر تر دریو میلیونو واووښت.

د حاجي شمشېرخان له غوسې ډکه ناره کړه:

-ورک یې که رحمدله. پردل مرداره کړه. مه یې را یادوه، شراکت مې ورسره پرېښود، حرامو ته یې لاس ور واچاوه، د خدای دښمن مې بد ایسي، له تاجکستانه په پټه شراب راوړي.

پیشو وویل:

-اجبه ده، شراب حرام دي، پوډر حلال! دې سړي نیم وطن غرق کړ، یوازې په همدې څو کلیو کې سلګونه کسان معتاد دي.

هیلی وویل:

-دا پاچا بیا څه کار کوي؟

پیشو سوړ اسویلی وایست:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-زه د نهو کالو يم، زما په ياد لا د دې غرونو لمنې تکې شنې وې، خو مور مې راته ويل چې يو وخت ټول سيند په ونو کې نه ښکارېده. لوړې او ژورې، ټول ځنګل و، د ابادۍ لپاره يوه لوېشت خړه ځمکه نه پيدا کېده. خلکو به ونې وهلې، د کورونو لپاره به يې ځمکه خالي کوله، خو اوس هيڅ هم نه‌شته.

غلې شوه، وبې ويل:

-پاچا د چهار تراشو تجارت کوي، ده او ملګرو يې ټول غرونه لغړ کړل، نږدې ونې يې په موټرو کې راوړې، کومو ځايونو ته چې د موټر لار نه سيخېده، ونې به يې اره کړې، په سيند کې به يې واچولې، لاندې به يې له اوبو را و ايستې. اوس يوازې په ډېرو لوړو کې يو څو ونې پاتې دي. پاچا يوه ورځ په ټليفون کې چا ته ويل چې کچرې او اوښان ورته تيار که.

د رحمدل خندا راغله:

-عبدالرحيمه، ته او خدای! هغه د جنګ کيسه دې وکه، شمشېرخان حاجي دا څو مياشتې مساپر و، نه يې ده اورېدلې.

يوه له رنګه تور سرې تر ورانه بالښت لاندې کړ، پياله يې کېښوده، و يې ويل:

-ها خو مې د وزير له اوښي سره وخوړل. سرکوزي دوه لکه ډالر غوښتل.

پاچا وويل:

-سمه کيسه وکه.

عبدالرحيم غاړه صافه کړه:

-ياره پاچا څه درته ووايم! د وزير له اوښي خو مې دا اوله پروژه نه وه اخيستې، له کومې ورځې چې مې شرکت جوړ کړ، يوازې له ده مې دا اتمه پروژه وه. دوه مکتبه، لوی پل، درې کوچني بندونه... دا ټول مې ورته جوړ کړل، خو په اخېره کې يې راسره مرداره کړه. ده له وزارته يوه پروژه راته را وايسته، غوړه ګوله وه، دوه منزله لېسه جوړېده، يوولس لکه ډالره ورته منظور شوي وو. د وزير له اوښي سره مې لا له اوله خبره خلاصه کړه، يو نيم لک مې ورته ومنلې.

بس! په يوولسو لکو کې مې درې نيم لکه په تامير ولګولې، شپېته زره مې د حکومت ولسوال ته ورکړې، څلوېښت زره ملا عبدالغني را نه واخيستې. يو لک هغو انجنيرانو يووړې چې پروژه مې ور تسليم کړه. اخېر د وزير د اوښي وار راغی، يو نيم لک مې ور وړې، خو دی وچ منکر شو، قسم يې ياد کړ چې د دوو لکو خبره مې درسره کړې وه، ورته و مې ويل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غلط شوی یې، که دوه لکه تا ته درکم؛ نو ما ته څه پاتېږي. نه یې منله، ماغزه مې ورته واوښتل، خبره مو سره واړوله، په خپله شعبه کې مې له سره چایه په ډک ګیلاس وویشت، اخ! حاجي صاحبانو! کاش چې هغه ساعت مو لیدلی وای، په لوند پتلون کې یې د بیزو غوندې اجبې ټوپکې وهلې.

ټولو وخندل:

هیلی وویل:

–هاغه یو ولې پټه خوله دی؟ هیڅ هم نه وایي، تروش تندی یې نیولی، ان هیڅ خندا نه ورځي.

–هغه حاجي باز نومېږي، دروند دی.

–پوه نهشوم.

–دلته چې څوک خبرې و نه کړي، خلک یې پوه او دروند بولي.

–نو چې خبرې و نه کړي، له کومه به پوه شو چې پوه دی. په نوره دنیا کې پوه خلک ډېرې خبرې کوي، که دوی و نه غواړي، نور یې غږوي، ځکه پوه وي، د پوه سړي خبرو ته ټول ضرورت لري. ډېر څه ترې زده کوي.

پیشو وویل:

–چوپ! د حاجي باز کوناټې سره وخوځېدل، اوس به یې پخپله عالمانه خبره واورې!

حاجي باز یو دم وخندل، و یې ویل:

–نو د وزیر د اوښې په کوناټو به هم اجبې غټې تڼاکې راختلې وي.

همدا یوه خبره یې وکړه. بېرته یې جدي څېره ونیوله، دروند کېناست.

پیشو وویل:

–اوس خو پوه شوې چې دلته غلي سړي ته ولې پوه او سنګین وایي. دا ځکه چې تر غږېدا یې نه غږېدا ښه ده. دا خلک چې څومره کم غږېږي، هومره به کم چټیاټ وایي. مالومداره، تر ټولو کم چټیاټ ویونکی به تر نورو پوه او سنګین وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيشو سوکه ولاړه شوه، لرې کېناسته. هيلی ورغله. و يې ويل:

-ولې را ولاړه شوې؟

پيشو سره سا وايسته:

هيلی! نور نو دې چټياټو سترې کړم.

غلې شوه. و يې ويل:

-ګوره! دا کسان لس بجې راغلل. اول نيم ساعت خو يې دوه درې ځله په څه حال، څه احوال، ښه يې، کراري ده... تېر شو. بيا د معدن د الوځولو، د ځنګلونو د وهلو، پوډرو، قاچاق، د مکتب، پل، پلچک، کلينيک... له پيسو څخه د غلا... په باره کې وغږېدل. هر څه يې عادي وګڼل، يوازې پيسې وې. وروسته يې نيم ساعت د ښکار کيسې وکړې، بيا د دويمې او درېيمې ښځې د درلودلو ضرورتونه ياد شول، اخېري خبرې په ښه جنګې زرک ودرېدې.

نو ته فکر وکه! دلته له پل، پلچک، روغتون او مکتبه غلا، قاچاق، د پوډرو کاروبار، د ځنګلونو وهل، د معدنونو الوځول... افتخار دی. دا خلک هيڅ شرم نه لري، ان د خپلو مړو هډوکي يې لا په نورو خرڅ کړل. په دوی کې د وطندوستي يوه ذره حس هم نه‌شته.

په دې دومره وخت کې نه په مکتب وغږېدل، نه چا دا وويل چې د کلي لاره خرابه ده، نه کلينيک ياد شو، نه يې کومه د وطندوستي خبره وکړه.

پيشو غلې شوه. و يې ويل:

-هيلی! در نه لاړم. مېلمانه ډوډۍ ته ولاړ شول.

پيشو منډه واخيسته. تر واړه وره ووته، د کور په چوتره کې يې ساه ونيوله. دېوال ته د تکيه شوي کاږه ځګ او دېوال تر منځ په چوله کې پرېوته.

نجونو ته يې وکتل، غټې کوټې ته يې ډک پتنوسونه وړل. پزه يې کش کړه، رنګارنګ خوراکونه وو.

غيرت راغی، په چوتره کې ودرېد، په لوړ غږ يې وويل:

-بلا وهلې ياست! يو څه ګړندی شئ، مېلمانه يې را ولاړ کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سایرې وویل:

–لالا، مازې د هندواڼو غوري پاتې دي.

غیرت وویل:

- خو ګورئ! غرړ مو وا نه ورم.

غیرت کوټې ته ورغی، لوښي ښکلي اېښي وو. بېرته د دالان په وره کې ودرېد، و یې ویل:

–بیا هم درته وایم، غرړ مو وا نه ورم.

ګډه خندا راغله. غیرت ور وکتل، مېلمانه کور ته له پرې شوې دروازې راووتل. ټول لمر ته ولاړې نوې لنګې شوې غوا ته ور وګرځېدل.

پاچا په خوند وویل:

–یاره رحمدله! اجبه بډوګی (قندولکه) سخوندره یې نه ده!؟ پر دې تور تندي خو یې دا سپین خال یوه دنیا ارزي.

عبدالرحیم وویل:

–رحمدله! ستا د غواوو ښه ذات دی، یوه سخوندره دې له ما سره هم ویل کړې وو.

ټول چوترې ته وختل، باتور له بدنی او چلمچي سره تیار ولاړ و.

رحمدل وویل:

–حاجي صاحبانو! زحمت مو وبخښئ، تر باغه ډېره لاره وه، ډوډۍ سړېده، همدلته مو سرشته ونیوله.

یوه یوه لاسونه پرېمنځل. کوټې ته ننوتل. حاجي شمشېرخان تر ټولو لوړ کېناست.

پاچا ډک دسترخان ته وکتل، و یې ویل:

–رحمدله! دومره زحمت ته ضرورت نه و، ساده ښوروا بس وه.

رحمدل وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه زحمت. یاران دې ژوندي وي.

پیشو د کوټې کړکۍ ته ورغله. ستمې یې واورېد، هیلې د چوترې په ټیټه ختېینه زینه نه‌شوای راختلای.

پیشو ور غږ کړل:

–اوږدغوږې راغی.

هیلې ټوپ کړل، چوترې ته ور پورته شوه. په وارخطایي یې شا و خوا وکتل، سپی نه و.

پیشو وویل:

–راځه! کله کله ډار هم ښه وي.

هیلې کړکۍ ته ورغله، غږې یې اوږده کړه. و یې ویل:

–د څلورو نفرو لپاره نو دومره مصرف!؟ ټوله کوټه ډک دسترخوان نیولې ده!

پیشو وویل:

–دا خلک عزت په مصرف کې ګڼي. رحمدل خو لا ښه دی، ګذاره یې کېږي، خو ډېر خواران خلک لا ډېر مصرف د مېلمه عزت بولي. دا څو ورځې مخکې مې دوه کسان ولیدل. یوه یې په خواره خوله له بله پور غوښت، ویل یې چې مېلمانه لرم. پیسې یې ورکړې، په هماغه ورځ یې چاغ ورى واخیست. ټوله ورځ همالته وم. په سړې باندې غربت ختم و، ښځې یې له ډېر ټوخي ساه نه‌شوای ایستلای. ماشوم یې ناروغه و، یوه کوټه یې لوڅه وه، بلې یې زوړ پلاسټیکي فرش درلود.

غرمې ته مېلمانه راغلل، د سړې ملګري وو، نسونو ته یې غوښې ور واچولې. ماسپښین ساراګشت ته تېر شول. ډکې ګېډې تشې شوې، نه ما کړي، نه تا. بس! یوازې سړی غیرتي وګڼل شو.

مېلمانه لاړل، غیرتي چیلم ته کېناست. سترګې یې ځلېدلې، کله کله به په بربېتو کې خندا ورغله، داسې ښکارېده لکه په ذهن کې یې چې د مېلمنو وروستی خبره ورګرځېدله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"والله! فلانیه، د مور شیدې دې شه، ډېر غیرتي يې." خو له کوټې يې د ناروغ ماشوم ژګېروي راتلل. ښځه يې دوه ځله ورته راغله، و يې ويل چې وه سړیه، د خدای روی ومنه، ماشوم مري. سړي ناره کړه چې څه وکم، پوروړی یم، ډاکټر او دوا پیسې غواړي، په جېب کې یوه روپۍ نه لرم.

ښځې ژړل. ده په راډیو کې سندره اورېده. سترګې يې له غروره ډکې وې. وړه خبره نه وه، غیرتي و.

هیلی وویل:

–خو ورته وګوره. ټوله کوټه ډکو غابونو نیولې ده. دا خوراک د شلو کسانو هم بس دی.

پیشو وویل:

–اه! کم خوراک يې نو بله بې‌غیرتي ده. دلته دوو نفرو ته د اتو کسانو تیاری نیسي. هر څه باید تر بسو څو واري ډېر وي. که مازې یو څه کم شي؛ نو پېغور يې ګڼي. رحمدل څلورو کسانو ته شپږ منه پسه حلال کړ.

–خو اوس مې د رحمدل دوې کشرانې لوڼې ولیدې. په باغ کې ناستې وې، یوې د کمیس ارمان درلود، بلې ټیکری غوښت. د دې مېلمستیا پنځمه برخه مصرف هم تر مېلمنو ډېر و. په پاتې پیسو يې ټولې لوڼې پټولای شوای.

پیشو غلې وه.

د حاجي عبدالرحیم غږ راغی:

–یاره حاجي صاحبانو، دا د واکسین له والو سره به څه کوو؟ ستاسې کلي ته هم درغلي وو؟

پاچاپه ډکه خوله وویل:

–هو! وايي چې د واکسین د والو امنیت وساتئ.

حاجي شمشېرخان ته يې وکتل، حاجي بسته ورون خولې ته نیولی و. پاچا وویل:

–شمشېرخانه! ته څه پکې وایې؟

حاجي په ډکه خوله وویل:

–داخبرې په کېدو نه ارزي. له خوراکه مو باسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–هیلی! باز ته وګوره! کوناټي يې وخوځېدل، وا بې وره! یوه خبره، خو پخه خبره کوي؟

باز وویل:

–واکسین څه په ډک... وهئ. پخوا نه و، اوس دې هم نه وي، په دومره جنجال نه ارزي.

پیشو وویل:

–د همدې پوهاند صاحب یو لمسی ګوزڼ وهلی

پاچا وویل

–دا د نجونو د مکتب خبرې هم ماغزه را ایشولي دي. ها بله ورځ هم ولسوالي ته له ولایته د حکومت سړي راغلي وو. ویل یې چې لوی پل په یوه شرط درته جوړوو چې د نجونو مکتب به له بیا ترمیمه وروسته ساتئ.

حاجي شمشېر خان په ډکه خوله وویل:

–پربږدئ داخبرې! د خپل پلار او نیکه شملې مه ټیټوئ، نه مو مکتب په کار دی، نه پل، نه پلچک، نه سړک. زه خو وایم چې دا د هلکانو له مکتبه هم خدایکه ښه ورځ ووینئ! رحمدله، د دې نوې لنګې غوا سخوندرې دې ډېر خوند راکړ. نه به یې کې را؟

د رحمدل سترګې وځلېدې. په بېړه یې د فیرني پیشقاب ور بېرته کړ. و یې ویل:

–ولې نه حاجي صاحب، تر تا ځار! خو اوس غوا پرې لوشو.

حاجي شمشېرخان وخندل:

–زوروره، نو ما سمدستي کله پرې پکې اچولی دی.

پیشو سوکه وویل:

–اخ! پل، مکتب، پلچک، سړک... د وطن ابادي څه کوي! د غوا سخوندره مهمه ده.

پاچا وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-حاجي شمشېر خانه! په نورو تېز ورځې، خو په خپله خبره نه يې ولاړ.

حاجي شمشېرخان ور وکتل.

پاچا وخندل:

-ځان داسې ناكاره مه اچوه، خپله دې راته ويلي وو چې د كلات د جلدک تازيان نوم لري. دا وار يو كونګرى درته راوړم. دوه ځله لاړې، خو...

حاجي شمشېرخان په خبره كې ور ولوېد. په خندا يې وويل:

-پاچا! غوټ درته مات يم، خو كه به دروغ درته وايم، اورته دې راباندې طلاقه يي! ځو وارې مې په زړه كې را تېر شوې، خو ډېر مصروفه وم، سر ناخلاصه خلک دي، ځو ځله مې د كوكنارو د كرلو چل ور وښوو، نوى تخم مې ور ووړ. بوجۍ-بوجۍ اصل كود مې ورته واخيست، خو كوكنار وكري، په پاللو يې نه پوهېږي، غوزې يې وړې راشي... خير، بل ځل مې نه هېرېږى. هاغه د مستو كاسه را ببرته كه.

رحمدل وويل:

-باز حاجي! ته ونيسه، اجبه د سينې پسته غوښه ده. نه دې په عذابوي.

بازا! غټ ټېغ را وايست. رحمدل په لاس كې نيولې بوټۍ بېرته په پيشقاب كې كېښوده.

پيشو وويل:

-دې ته وايي درووند او هوښيار. عالمانه خبره يې ونه كړه، رحمدل يې په ټېغ وپوهاوه چې ډک يم.

حاجي شمشېرخان پر خپلو غوړو شونډو توليا تېره كړه، و يې ويل:

-ياره رحمدله! لكه چې دا نوې كډه دې ښه لاس لري، اخېري ځو وارې ډوډۍ دې له خونده ډكې وې.

عبدالرحيم په خبره كې ور ولوېد:

-په دويم واده به دې د كور عزت خوندي وي. سپينه مامد دينه به درته وكم، زما خو درېيمې ته هم نيت دى.

ټولو وخندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل په خندا وويل:

-در واخلئ، لاس مه نيسئ.

له هرې خوا درانه ټېغونه راغلل، بيا تر ډېره شکرونه ايستل کېدل.

دعا وشوه. مېلمانه لا باغ ته له پرې شوې وره نه وو وتلي چې له دالانه ښځې او نجونې راووتې. ټولو کوټې ته ور منډه کړه، د کېناستلو په حال کې بې لا پيشقابونو ته لاسونه ور وغځول.

پيشو وويل:

-د دې نجونو کولمې يوازې د مېلمستيا په وخت غوړېږي.

هيلۍ ور وکتل:

-خو دوی د سړيو پاتې شونې خوري. کاشکې بې په دېګونو کې ځانونو ته يو څه پرېښبې وای.

پيشو وويل:

-خبره دې ژر هېرېږي. درته و مې ويل چې دا خلک ځلورو کسانو ته د شلو نفرو خوراک ږدي، عزت بې ګڼي.

هيلۍ بېرته غړۍ اوږده کړه، وړو نجونو په خپلو غاښونو له هډوکو غوښې شکولې.

هيلۍ وويل:

-خو دا نجونې او ښځې تر اوسه ولې غلې وې. ټولې په يوه تنګ دالان کې راټولې وې. ان د وړو نجونو هم چوپ نه خوت. داسې لکه په دې کلا کې چې د ښځې يا نجلۍ په نوم هيڅ ژوندی ساری نه وي.

پيشو وويل:

-له غږېدا منع وې.

-ولې؟

پردي نارينه بې بايد غږ وا نه وري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-پوه نه‌شوم.

-خدای دې پوه که. دلته د ښځې د غږ اورېدل هم د نارینه‌وو شهوت پاروي.

پیشو روانه شوه.

هیلی وویل:

-څه کوې؟

-د اورېدغوږې ساه مې واورېده.

هیلی شا و خوا وکتل:

-دلته خو نه‌شته.

پیشو وویل:

-ته یې نه اورې.

پیشو کادانې ته ننوته. و یې ویل:

-سپرلیه! خوله دې پټه که، ډېر بد ښکارې.

لاړه، پر پروړه پرېوته.

چرګې وویل:

-هیلی دې څه کړه؟

پیشو ور وکتل:

-چرګې! که نور نه وي، د دې چرګوړو تر مخ خو لږ هوښیاره غږېږه. هیلی خو په ما پورې سرېښ نه ده.

سپرلي ور غږ کړل:

-نن خو بیا تیار رحمدل یې. خبره نه درسره کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی راغله. چرګې ته نږدې پرېوته.

ټول غلي وو. یوازې د سېرلي غاښونه سره لګېدل. شخوند یې واهه.

پیشو سر پورته کړ:

-چرګې! چوچوڼې دې ویده دي؟

چرګې وویل:

-پام چې مرداره خبره و نه کړې.

پیشو بېرته پر پروړه سر ولګاوه. سوړ اسوېلی یې وایست.

هیلۍ وویل:

-پیشو! زړه دې ډېر ډک دی!؟

-ورک یې که، دې وطن ته مې خوا بدېږي.

سېرلي وخندل:

-نوې خبرې دې زده کړې؟

پیشو وویل:

-مردارخوره، نوې خبرې نه دي، دا وطن خو زما هم دی، ستا هم دی، د چرګې هم دی. لږ احساس پیدا که. ته او رحمدل څه فرق سره لرئ!

هیلۍ وویل:

-خو نور خلک به داسې نه وي، یو څه د وطندوستي حس به لري.

پیشو تر یوه وخته غلې وه، بیا یې سر پورته کړ:

-هیلۍ! زه په دې کلیو کې ډېره ګرځېدلې یم. دلته پنځه نوي فیصده خلک رحمدل دوی دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلې شوه. وېې ویل:

–واوره! یوازې د یوې ورځې کیسه به درته وکم. موچي مې ولید، سړي ته یې د بوټونو اصلي پسکی ور وښوو. سړي مازې سترګې ترې واړولې، موچي په بوټ کې ارزان بیه پسکی کېښود. دهقان ته ورغلم، په پټي کې د شکېدلو رومي بانجانو لوېې کوټې ته ناست و. سرې پلاستیکي خلطې ورسره وې. دا رنګ د خلکود غولولو لپاره و. خام رومیان هم سره پکې ښکارېدل. دهقان د خلطې څنډو ته سالم رومیان اېښودل، منځ یې له خوسا او چینجنو رومیانو ور ډکاوه.

قصاب ته ورغلم. خدای خبر، په کومه زمانه کې یې یو غویی حلال کړی دی، خو د هماغه غوایي یوه ټوټه سپین پوستکی یې ساتلی، تل هماغه پوستکی د مینبې په ورون پورې سرېښوي، مانا ها خلکو، مېښه نه ده، د ځوان غوايي غوښه واخلئ. تلې ته مې وکتل، دلته ټول قصابان تلې دومره پورته ږدي چې مشتري ته یې منځ نه‌شي ور ښکاره. کار یې کړی وي، په تله کې یې مخکې له مخکې وازګې او بړزې اچولې وي.

د هلکانو له مکتبه تېرېدم، پسپسی مې واورېد، ور وګرځېدم، مدیر له دوو دوکاندارانو سره ولاړ و. ورته ویل یې چې د شپې یوه بجه څلور خرې راولئ، بس! د مکتب کتابونه او کتابچې مې تیار درته بېل کړي دي، خو په نرخ کې به یې بله نه کوئ. تر دې یې ارزانه نه‌شم درکولای.

ډاکټر مې ولید. له ښاره خپل کور ته راته، په ټلیفون کې یې خندل، ویل یې چې یې‌غمه اوسه. د شرکت ټولې روغې او تاریخ تېرې دواوې دې پر ما، زما یوه نسخه به هم ستا له دوا پرته نه وي، یو په دوه به یې درته خرځې کم، خو څلوېښت فیصده ګټه غواړم.

نوي جوړېدونکي سړک ته ورغلم. له مسلح عسکرو را لرې درې لوکس رېږې خرېیلي نیکټایي کړي کسان ولاړ وو. له نږدې مې غوږ ورته ونیو، لاړې یې سره بادېدلې، د سړک د موادو، د کاریګرو د پیسو او د تېلو په غلا نه سره جوړېدل. یو بل ته یې ګوته نیوله. تا ډېرې واخیستې، ما ته لږ پاتې شوې.

اخ! له چا ګیله وکړو. دلته هر یو تر خپله وسه غل دی.

پیشو غلې شوه.

هیلی وویل:

–مانا ټول بد دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو سر پورته کړ:

–ښه هم شته، خو ډېر کم، په مردار ډنډ کې یو سطل پاکې اوبه نه چلېږي. یوه ورځ مې یو سړی ولید، ښځه یې تازه لنګه وه، ده له کارېزه منګی ډکاوه. بس! په ټول کلي کې متل شو. پلانی د ښځې سپی دی.

یو بل مامور مې ولید، رشوت یې نه اخیست، همکارانو یې لېونی باله، د کور وال ور نه خپه وو، ویل یې چې نورو په همدې ساده ماموریت کې موټرې واخیستې، خو د موږ وال د یوې خوا نه دی... دا خلک په رڼا ورځ د خپلې ښځې، اولادونو، خپلوانو، دوستانو... تر مخ په ډېر افتخار حرامې پیسې ګټي. یو هم نه ورته وایي چې وه پلاره، وه وروره، وه مېړه، وه خپله... ته خو لس، دوولس زره معاش اخلې. دا ارګاه و بارګاه، د اتلسو زرو ډالرلرو موټر، لوکس کور، په دوو میاشتو کې د اتو زرو بوټونه، د لسو زرو دریشي... دې له کومه کړل؟ برعکس، ټول افتخار پرې کوي، رشوت ته یې نوي نوم ورکړی، پیداګیري ورته وایي.

دلته سیند نه دی چې د سپي په خوله مردار نه‌شي، دلته ټوله د سپي خوله ده. ګناه ثواب ګټي، د وطندوستي بوی هم نه‌شته. په دې خاوره د یوه هم زړه نه سوځي. بس، لکه د لاندې پسه چې د الېیلو له پاره تیارېږي! ټولو لاسونه ور اچولي دي، نر هغه دی چې ګوتو ته یې دېرې وړې ورشي.

هیلۍ وویل:

- خو دا خلک به له اوله داسې نه وو. دوی د پلار، نیکه شملې ډېرې یادوي، پخواني به یې د کار خلک وو.

پیشو روانه شوه، تر سوري یې سر وایست، و یې ویل:

–هیلۍ! راځه!

دواړه باغ ته لاړل. مېلمنو لمونځ کاوه.

پیشو ونو ته وکتل، کېناسته، و یې ویل:

–هیلۍ! یو څه وخت باید ماتله شو.

هیلۍ حیرانې سترګې ور واړولې؟

–ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-رحمدل دوی خو نه يې چې ببرړه کوې!

ښه شېبه ووته، کارغه راغی، لنډه دوره يې ووهله، پر ټيټ ښاخ کېناست. نارې يې کړې:

-کاغ، کاغ، کاغ...

پيشو وويل:

-راځه.

دواړه کارغه ته ور نږدې شول. کارغه له کوچني هډوکي غوښه جلا کوله.

پيشو ور غږ کړل:

-کارغه! څو کلن به يې؟

کارغه پرته له دې چې ورته وګوري، و يې ويل:

-پيشو! له رحمدله به څه زده کړې. ډېره شخصي پوښتنه دې و نه کړه!؟ دا يې تا ته زما سن مالوم، څه فايده!؟

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

-خدای که دې په دې تور مخ مينه يم، د سن مالومول دې زما له دويمې پوښتنې سره ارتباط لري.

کارغه وويل:

-سمه ده، درته و به يې وايم، کابو يو سلو اوياوو ته رسېږم. هله نو، د مطلب خبره کوه!

-کارغه، رحمدل دوی په خپلو پلرونو او نيکونو ډېر نازېږي، هره خبره يې په پنځه زره کلن تاريخ، پخوانۍ پوهه او غيرت ختمه شي. تا خو ډېر عمر کړی، دا خلک کومه کارنامه لري چې موږ نه يو ترې خبر؟ برق يې کشف کړی، کښتۍ يې جوړې کړې، سپوږمۍ ته ختلي، د کوم خطرناک مرض دوا يې جوړه کړې...څه يې کړي؟

هډوکی ولوېد، کارغه خلاص وزرونه پسې را کښته شو. پر هډوکي يې منښوکه ووهله. هيلی ته يې وکتل، و يې ويل:

-دا خو مې نوې وليده!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–څه بې کوې! رحمدل وویشته. زما د خبرې ځواب دې را نه کړ.

کارغه وویل:

–له پنځه زره کلن تاریخه یې نه یم خبر، خو د رحمدل دوی پلرونه او نیکونه را مالوم دي. بس! رحمدل دوی ته ګوره، که په دې خلکو کې پوهه وینې؛ نو پخواني یې هم عالمان وو، که نه له رحمدل دوی یې ټکی فرق نه کېده.

هیلی وویل:

–خو څنګه خلک وو؟

–ویده. ټول عمر ویده. په یوه وطن کې هم د غرمې خوب نه‌شته، خلک کار کوي، خپل ژوند جوړوي، وطن ابادوي، خو دوی به هم لکه رحمدل دوی شپه ورځ په خوب تېر کړل. سهار چې به را پورته شول، په ټول ملک کې به پردي ګرځېدل. په دې به نه وو خبر چې دا څوک دي، ملک یې څنګه ونیو، له کومه راغلل، څنګه راغلل، ولې راغلل، چا راوستل... بس! نه پوښتنه، نه بازخواست، نه د وطن مینه. نیمایي رحمدل دوی به د پیسو لپاره د خپلو خلکو او خپل وطن پر ضد له پردیو سره ودرېدل. نورو ته به چې پیسې او مقام ور و نه رسېدل، مخالف به شول، تورې او ټوپکې به یې را واخیستې، پردي به کرار ناست وو، رحمدل دوی به په خپلو منځو کې سره وخوړل. دا وژنه، ها وژنه، له یوه لاس پرې که، له بل سر، د یوه کور ته اور واچوه، بل...

یوه خوا به یې ختمه کړه، بیا به یې پردو ته پام شو، پسې وا به یې خیستل، وروسته به په خپل منځ کې نه سره جوړېدل. هر یوه به پاچاهي غوښته. ورور به له وروره سترګې و ایستې، زوی له پلاره. په لکهاوو غاړې به پرې شوې. سرونه به ولوېدل، اخېر به یوه قدرت ونیو. ښځو، مېنځو او کبابونو ته به یې ور پام شول. هر پاچا به لکه چرګ په لسګونو چرګو کې پروت و. یوه نه، دوې نه، درې نه، څلور نه، لسګونه او سلګونه ښکلې ښځې او نازکې مینځې به پرې راټولې وې. د شپې به یې مستي کوله، د ورځې به ویده و. عامو خلکو به هم د غرمې خوب نه هېراوه. بله ورځ به بیا همدا کیسه له سره تکرارېدله. دوی به ویده وو، نورو به سلامت ملک لاندې کړ. له سره به یې سترګې وموښلې، په جوش به راغلل... نیمایي به له پردو سره ودرېدل، چا ته چې به پیسې او واک ور و نه رسېدل، تورې به یې را واخیستې، وینې به وبهېدې، له دواړو خواوو. ..

کارغه غلی شو، په هډوکي پسې یې مښوکه واچوله، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–په دې نړدې دوو سوو کلونو کې دوه، درې د کار خلک پيدا شول. له رحمدل دوی سره يې فرق درلود. له زړه يې د وطن جوړېدا غوښته، له خلکو سره يې مينه وه، تعليم ته يې پام ور واړاوه، مکتبونه او کارخانې يې جوړې کړې، پوځ يې په پښو ودراوه، د بند، برق... رېل په فکر کې شول.

دوی غوښتل چې رحمدل دوی وينښ او د نورو ملکونو سيال کړي، د ژوند خوند ور وښيي، ورته ووايي چې وطن د ټولو مور ده، مه يې خپه کوئ. اباد يې کړئ. اه خلکو! وينښ شئ...

خو رحمدل دوی وېښېدا نه غوښته، وطن يې د غرمې له خوبونو ځار کړ. همدا نېک خلک يې پسې واخيستل... څوک يې مړه کړل، څوک يې له وطنه وشړل...

رحمدل دوی په سوله او هوساينه کې ناروغه کېږي. دوی له کراري، انساني ژوند او ابادي سره حساسيت لري، لکه لېوان يوازې په وينو کې خوشاله دي. ووژنه، ووژنه، ووژنه...

کارغه والوت.

هيلی مېلمنو ته وکتل، يو هم نه و، نيازی او سايرې توشکې او بالښتان ټولول.

پيشو او هيلی ورغلل. شېبه وروسته رحمدل راغی.

سايرې د نيازی غوږ ته خوله ور ټيټه کړه.

پيشو وويل:

–ورته و يې ويل چې شيرين اغا ته وايم، خوشاله دی. خبره به مې ومني.

سايره خپل پلار ته ورغله، په خواره خوله يې وويل:

–شيرين اغا! يوه خبره مې منې؟

رحمدل تريو ور وکتل.

نجلی خوله کړه کړه:

–نوې مور وايې چې دا درې مياشتې د پلار کره نه يم تللې، خير دی، يوه شپه اجازه ورکه، مور يې سخته ناروغه ده. بس! سهار چايو ته به بېرته همدلته وغواړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل سترګې رډې راوختې:

-بس، بس، په اوږو يې مه راسپروه. مور يې هيڅ بلا نه ده وهلې.

غلی شو. نيازی ته يې وکتل، ناره يې کړه:

-وه د سپي لورې! پزه دې را پرې کړه، د هندواڼو په يوه غوري کې يوه پنجه ولې کمه وه!؟

پيشو وويل:

-اخ! نفرته! دومره ښکلی دسترخوان، رنګارنګ خوندور خواړه او ګڼ لوښي يې هېر شول، خو يوه پنجه يې په ذهن کې پاتې ده.

(۸)

تياره وه، پيشو پر پروړه سر ايښی و.

چرګې وويل:

-پيشو! غلې يې!

پيشو وويل:

-فکر وهم.

-څه فکر؟

-د رحمدل.

-څنګه؟

يوازې يوه ورځ! بس! رحمدل په يوه ورځ کې انسان کېدای شي. هم به پخپله له ژونده خوند واخلي، هم به کورنی ته خندا ورکړي، هم به يې وطن ته خپله برخه خير ور ورسېږي.

په تياره کې د سېرلي غږ راغی:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګۍ! ولې دې وغړوله، هماغه فکرونه بې ښه وو.

هیلۍ وویل:

ـ سېرلیه! ته بې مه اوره.

غلې شوه، و بې ویل:

پیشو، ما او چرګۍ ته ووایه. رحمدل څنګه انسان کېدای شي!؟

پیشو اوږده وغځېده. و بې ویل:

–رحمدل مې په فکر کې یوازې یوه ورځ انسان کړ. ټول غمونه ختم شول.

چرګۍ وویل:

–زړه ته مې نه لوېږي.

پیشو وویل:

–اسانه ده.

هیلۍ په خبره کې ور ولوېده:

–مورې هم خبرې کړه.

پیشو وویل:

–سمه ده. زه به مې یوازې د یوې ورځې فکر درته ووایم. تاسې وایاست ښه!

هیلۍ او چرګۍ په یوه غږ وویل:

–ښه.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–نن شپه تېره شوه، رحمدل مې په خپل فکر کې سبا سهار وخته له خوبه را پورته کړ. چوترې ته ووت، نیازی په بېړه بدنۍ ته ورغله، خو ده وار ړومبی کړ. بدنی یې ور پورته کړه، موسک شو، و یې ویل:

–ته خو مې مزدوره نه یې. زما غوندې انسان یې، خدای لاس او پښې راکړي، ولې خپل کار په نورو وکم!؟

نیازۍ په چوتره کې حیرانه ودرېده، رحمدل بمبه ووهله. اودس یې وکړ، نیازۍ تولیا ورته ونیوله. رحمدل مننه ترې وکړه، د نیازۍ سترګې رډې را وختې. باور یې نه راته، رحمدل او مننه!؟

رحمدل جومات ته لاړ. کتارونه سم شول، رحمدل ورغی، په لومړي ځل د خپل تره د زوی انځرګل تر څنګ ودرېد. تربره یې حیرانې سترګې ور واړولې. رحمدل ورته موسک شو.

جمع خلاصه شوه. انځرګل کور ته روان شو، خو تر شا یې د پښو ترپی واورېد، ور مېړ یې کوږ کړ، رحمدل ور پسې و. انځرګل ګامونه ګړندي کړل، رحمدل هم چټک شو، انځر ګل خپل کور ته ننوت. د کلا لویه دروازه نه پورې کېده، ور و یې کتل، رحمدل د دروازې په لیخک کې پښه ایښې وه.

انځرګل حیران ودرېد، رحمدل دروازه ټېله کړه، انګړ ته ورغی. وار له واره یې ناره ونیوله:

–د تره کډې! چېرې یاست؟

له دالانه د یوې وړې نجلۍ خوشاله غږ راغی.

–ابۍ! شیرین اغا دی.

ښځې وویل:

–خوب وینې!؟ شیرین اغا خو له جلا کېدا را باده زموږ کور نه دی لیدلی. دلته کله راځي!؟

رحمدل ور ناره کړه!

–راغلی یم.

وړه نجلۍ په بېړه له دالانه را ووته. خندل یې. رحمدل ټیټ شو. د وړې نجلي له تندي یې مچو واخیسته. له کوټو ښځې، ماشومان او ځوانان را ووتل. ښځې او ماشومان خوشاله ښکارېدل. ټول تر رحمدل را تاو شول. په سترګو کې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې رغړېدلې، د کور کهول پوښتنې بې کولې... خو ځوانان له خپل پلار انځر ګل سره ګوښه ولاړ وو. په رډو سترګو بې رحمدل ته کتل...

يوې ځوانې نجلی په چوتره کې سره غالی هواره کړه. بالښت بې کېښود، خو رحمدل دالان ته ورغی. پر زاړه، سپېره لیمځي بې پلتی ووهلې. نجلی په منډه نوی بالښت ورته راووړ. رحمدل غټې سپږمې کش کړې. په خوند بې وویل:

-اه! څه خوږ بوی، په تناره کې څه دي؟

د انځرګل ښځې په خوشالی وویل:

-شيرين اغا! غرمې ته مو کټوه بار کړې ده.

رحمدل په خوند وویل:

-غوښه به پخه وي؟

ښځه په بېړه تناره ته ور ټيته شوه. کټو بې را وايسته. يوه ټوټه غوښه بې په ګوتو کې ټينګه کړه، په خوابدي غږ بې وويل:

-لږ خامه ده.

د ګاز ډبه بې ور کش کړه.

رحمدل ناره کړه!

-مکی! غوښه به غرمې ته خورو. کوچ راواخله!

په لنډ وخت کې د رحمدل مخې ته د شیدو چای، تازه کوچ او توده ډوډی کېښودل شول. دالان ډک و، ښځو او ماشوانو په مينه رحمدل ته کتل.

رحمدل په ډکه خوله ناره کړه:

-په تربره باندې خدای نه ده خوړلې. اوس به له خپلو ځوانو زامنو سره په چوتره کې ناست بې. وابې به چې دا نابللی مېلمه له کومه شو!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجونو او ښځو وخندل.

رحمدل خپل غږ په زوړه کړ!

-وه غټسرې انځرګله! دا خو دې و نه ویل چې پردی به ولې یې؟ خپل تن، وجود، سکه د تره زوی مې یې، همدا اته کاله مخکې لا سره ګډ و. ماشومتوب مو یو ځای تېر کړی، ګډ مو خندلي، ګډ مو ژړلي، په ګډه مو د ګډ کور رمه پېولې، په ګډه به ګډې انا د ناتار کاسه راته ایښودله، ګډ نیکه به نکلونه راته ویل، یو ځای به لمبېدو. یو ځای به مو د دالانه پر سر د غومبسو ځالې را اچولې. په یاد دې دي، په ما دې څومره خوا بدېده. غومبسې زه وچېچلم، خو ژړل تا.

غلی شو. په ډکه خوله یې ناره کړه!

ـ راشه، زما له سووبه به په خپل کور کې په ګېده موړ شې. تر اوسه به دې دومره نویین (تازه) کوچ نه وي خوړلي.

ماشومانو وخندل، خو د ښځو سترګې له اوښکو ډکې وې.

له چایو وروسته رحمدل چوترې ته ورغی. ډله ماشومان او ښځې پسې را ووتل. رحمدل حیرانو نارینهوو ته وکتل، په زوره یې ټېغ را وایست. و یې ویل:

-د تره کډې!؟

ښځې منډه ور واخیسته.

رحمدل وویل:

-غرمې ته یوه ډکه کاسه ښوروا را ولېږه.

غلی شو. انځرګل ته یې وکتل، و یې ویل:

-د انځرګل برخه غوښه به هم ورسره وي.

ځوانې ښځې په بېړه وویل:

-سمه ده شیرین اغا! په غبرګو سترګو.

یوې پېغلې په بېړه بوټونه ورته سم کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل تر چوترې کښېنته شو. څو ګامه يې واخيستل. ودرېد، ورمېږ يې کوږ کړ.

–د تره کډې! غټېسري ته ووايه چې سبا غرمې ته مې ټول مېلمانه ياست. نر، ښځې، ماشومان. يو به هم نه پاتې کېږي.

رحمدل خپل کور ته لاړ. باتور د چوترې په زينه کې کلاشينکوف پاکاوه. رحمدل يې له لاسه ټوپک ور واخيست. په ځا کې يې واچاوه. ورو زړو په حيرانی ورته کتل.

رحمدل وويل:

–باتوره زويه!له ټوپکه خدای که ښه ورځ ووينې، د مرګ وسيله ده، يا به بل وژنې، يا ځان. سر له سبا به مکتب ته ځې.

چوترې ته وخوت، ټولې لوڼې يې پر ټنډو ښکل کړې. نجونو ژړل، په لومړي ځل يې د پلار مينه ليده.

رحمدل خپلې غبرګې وړې لوڼې ټېر ته ور نږدې کړې، و يې ويل:

–تاسې به هم په لنډ وخت کې مکتب ته ځئ.

نجونو په راوتلو رډو سترګو ورته کتل. يوې وړې نجلی يو دم وخندل:

ـــشيرين اغا! درواغ خو نه وايې؟

د غيرت غږ راغی:

سپين‌سترګې! پلار ته څوک داسې نه وايي!

رحمدل وويل:

–نه غيرته زويه! په دې کور کې هر څوک د خبرو حق لري. که څوک غلطي وکي، په ارامه يې پوه که.

کوکوګلې وويل:

–اول خو د نجونو مکتب نه‌شته، دويم خلک به څه وايي؟

رحمدل په خبره کې ور ولوېد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–زموږ لوی مشکل دا دی چې د ځان لپاره نه، د خلکو لپاره ژوند کوو. تعلیم په نر و ښځه فرض دی. پاتې شوه د مکتب خبره! زه بې په خپل مصرف جوړوم.

رحمدل خپلې وړې لور ته وکتل، یوه پایڅه یې پرې وه. و یې ویل:

–غیرته زویه! ټولې نجونې په موټر کې درسره کېنوه. د ولسوالۍ په بازار کې چې یې څه به کار و، خوښ دې یې کړي.

د غیرت تندی تریو شو:

–شیرین اغا! داسې نو څوک نه کوي! زه به یې ورته راوړم.

رحمدل وویل:

–نه! تا ته مې تېر اختر یوه سدرۍ راوړې وه، تر اوسه لا پرته ده، ویل دې چې رنګ مې یې خوښ نه دی. دوی هم زړه لري.

سایرې ته یې وکتل، و یې ویل:

–بچکې! ما وبخښه. نه پوهېدم. یو تان ټوکر به مې راووړ، جامې او د کوټو پردې به مو له یوې ټوټې وګنډلې. په دې کې څه بده ده چې په خپله خوښه ځانونو ته ټوکر، څپلی او ټیکري واخلئ.

د سایرې سر یې پر خپل ټټر پورې ولګاوه. په ژړغونې غږ یې وویل:

–اه ګرانې! پلار دې وبخښه. ښه ده چې کونډ ته مې ور نه کړې.

غلی شو. سایرې حیرانې سترګې ورته نیولې وې.

رحمدل وویل:

–له دې وروسته به په دې کور کې له نجونو نظر اخیستل کېږي. دا د دوی شرعي حق دی، چېرته چې یې خوښه نه وه، نه به یې ودوم.

یو دم یې وژړل. په ژړا کې یې له ټولو ښښنه وغوښته. خپله سپکه خوله یې یاده کړه، و یې ویل چې سر له اوسه به پوچ پاش نه وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلا لویه دروازه خلاصه شوه، په تراکتور پسې اوږده ټېله تړلې وه. راغی، د انځر ګل دوو زامنو د وهل شوې چنار ځلور، ځلور متره لرګي له ټېلې کښته کړل.

رحمدل ورغی، د تربره زامنو ته یې غېږ ورکړه. د انځرګل زامنو ځمکې ته کتل. یوه یې په خواره خوله وویل:

–پلار مې ځان ملامت ګاڼه. ویل یې چې چنار ستاسې حق و.

رحمدل یو ځوان تر لاس ونیو، خو ځوان بخښنه وغوښته، و یې ویل چې اوس کار لري، چایو ته به بل وخت راشي.

ځوان د تراکتور اشټرنګ ته کېناست، بل تشې ټېلې ته ور وخوت.

اشټرنګ ته ناست ځوان وویل:

–شیرین اغا! پلار مې ویل چې سبا غرمه ډوډۍ ته درځو، خو په یوه شرط! بلې غرمې ته مو تاسې ټول مېلمانه یاست.

رحمدل وخندل. چوترې ته یې وکتل، د ټولو سترګې له اوښکو ډکې وې. رحمدل ورغی. ښځې او اولادونه پرې ور ټول شول.

رحمدل وویل:

ګورئ! انځر ګل دوی مو تن او وجود دي، د ټولو په رګونو کې د یوه نیکه وینه جریان لري. تګ راتګ به ورسره پالئ!

کوټې ته لاړ. ډم یې په تلیفون را وغوښت. لسو بجو ته یې وېښته ور جوړ کړل، په رېره یې لاس ور وواهه. تشناب ته ننوت. اول یې غاښونو ته برس او کریم ونیول، بیا تر اوبو ووت. پاک کالي یې واغوستل. په چوتره کې ودرېد. نیازۍ وچې سترګې ورته نیولې وې.

د نیازۍ کتلو خوند ورکړ. د نسوارو قوطی یې تر بام واړوله.

باغ ته لاړ، د خرې د ویشتلو ځای ته یې وکتل، سر یې وځړېد. پتارۍ ته ودرېد، غریو واخیست، سلګۍ یې کړې، په ژړا کې یې وویل:

–اه! نجیبې بچکې. تر پایه مې ډاکټر ته ور نه وستې. دا ګنهګار پلار دې وبخښه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیغې شوې، رحمدل ور وکتل، باتور خپله خور تر څنګو نیولې وه. رحمدل پر خپلو لندو سترګو څادر تېر کړ. ورغی. باتور یې تر مټ ونیو، وېې څانډه، ورته و یې ویل چې که دې بیا سایرې ته څه ویلي وو، نو د سایرې بچکې پښو ته به دې حلال...

یودم غلی شو، د حلالېدا له ټکې یې کرکه راغله، و یې ویل:

–باتوره! دا نجونې هم زما اولادونه دي، دوی هم په هماغه اندازه راباندې ګرانې دي، لکه ته او غیرت. پام! دویم ځل لاس پورته کېدا به دې و نه بخښم.

باتور کور ته لاړ، سایره د پلار غېږې ته ور لوېده، و یې ژړل. رحمدل پر ککرۍ ښکل کړه، سترګې یې له اوښکو ډکې شوې، و یې ویل:

–نور به مو غم ته نه ورکوم.

خپله لور یې تر لاس ونیوله، هوار شوي لیمڅي ته ورغلل. رحمدل وویل:

–سایرې بچکې! فرش کوچنی نه دی؟

نجلۍ په حیرانۍ ورته وکتل:

–نه شیرین اغا! ته او وروڼه مې هر وخت په همدې لیمڅي کېنئ.

رحمدل وخندل:

- خو ټول نه ورباندې ځاېږو.

سایرې خپل پلار ته کتل.

رحمدل وویل:

ــ هله لورې، تر ټولو لوی فرش راوړه، له دې وروسته به ټول یو ځای ډوډۍ خورو.

نجلۍ حیرانې سترګې ورته نیولې وې. باور یې نه راته.

رحمدل وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–لکه چې له خپل پلار سره یو ځای ډوډۍ خوند نه درکوي؟

د سایرې په سترګو کې اوښکې را ټولې شوې. کور ته یې منډه کړه.

رحمدل پر لیمڅي کېناست. سرې یې له تازه هوا وپړسول. له ځان سره یې وخندل. په لومړي ځل یې خپله خندا اورېده، خوند یې ترې واخیست، په زوره یې کړه. خندا یې په ونو کې را وګرځېده.

غرمې ته د انځرګل له کوره هم ډکه کاسه ښوروا راغله. اوږد دسترخوان هوار شو. رحمدل د خپلو وړو لوښو لاسونه پر لښتي ور پربمانځل. لونې یې دواړو خواوو ته کېنولې. د نجونو سترګې ځلېدلې. ټولو رحمدل ته په مینه کتل. له ډکو کاسو ګولې پورته شوې.

رحمدل په ډکه خوله وویل:

خوندوره ښوروا ده. ګوتې ورسره خوړل کېږي.

تر څنګ یې نیازۍ ته وکتل، د نیازۍ په غټو سترګو کې ځلا پرته وه. رحمدل د غوښې کاسه ور ببرته کړه، پر پاستې یې څو مساوي برخې کېښودلې. کوکوګلې ته یې وویل:

–مخ واړوه!

ښځې په حیرانۍ ورته کتل.

رحمدل خبره تکرار کړه.

–ښځې مخ واړاوه.

رحمدل د غوښې پر یوه برخه ګوته کېښودله:

–دا یې د چا؟

–د زرمینې.

انځرګل هماغه برخه وړې نجلۍ ته ور نږدې کړه. دویمه، دربیمه او څلورمه برخه هم همداسې تقسیم شوې. رحمدل پر بله برخه ګوته کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دا بې د چا؟

-ستا.

رحمدل تندى تريو کړ:

-دا خو صاف هډوکي دي.

ټولو ور وکتل. رحمدل غوښې ته وچې سترګې نيولې وې.

له هرې خوا د غوښې جوړې ګولې ورته را مخکې شوې. نيازی هم په ټيټ سر وړه ګوله ورته نيولې وه. رحمدل په خندا کې وويل:

-په خدای که بې څکه هم وکم، دا د تاسې حق دی.

سايرې د پلار خېټه وګروله، رحمدل وخندل. وړې لور بې ګوله په خوله کې ور کېښوده. رحمدل د نيازی پر ګوتو ور پربووت، په غاښونو کې بې د ځوانې ښځې له لاسه وړه ګوله ور پورته کړه. د کوکوګلې تندی تريو شو. رحمدل د کوکوګلې ټوله برخه غوښه په پاستې کې ونغاړله. منډې ته بې ځان جوړ کړ، خو واړه او غټ لاسونه ور ولوېدل. رحمدل خندل، غيرت، باتور او نجونو د خپلې مور برخه غوښه ور نه وړله. باغ ګډې خندا نيولی و.

ماسپښين جومات ته لاړ، له لمانځه وروسته بې غاړه صافه کړه، کليوالو ته بې وويل چې د نجونو د مکتب جوړول ضروري دي.

په دېرشو کسانو کې بې لسو مخالفت وکړ، لسو بې خبره تاييد کړه، لس نور بې فکر کولو ته وهڅول.

له لمانځه وروسته د خپلې واده شوې لور کور ته ورغی. و بې ژړل، له لور بې بخښنه وغوښته چې معتاد ته بې ورکړه. بيا بې له زوم سره خبرې وکړې، د معتادينو په شفاخانه کې بسترېدا ته بې قانع کړ. و بې ويل چې د تداوي ټول مصارف بې دی په غاړه اخلي.

له هغه ځايه ببرته کور ته راغی. غيرت ته بې وويل چې حاجي شمشېر خان او نور ملګري جومې ته را وغواړي. زوی بې په حيرانی ورته وويل چې مېلمستيا خو تېره شوه. خو رحمدل ور ياده کړه چې له دې وروسته به ټولې مېلمستاوې ساده وي. دی غواړي چې له خپلو ملګرو سره وغږېږي، پوه بې کړي چې نور دې دا وطن نه ورانوي، ځنګلونه دې نه وهي، کوکنار دې نه کري، غلا دې نه کوي... که بې ومنله ښه، که نه له داسې خلکو سره ملګرتيا، نه ملګرتيا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماخستن ډودۍ بیا ټولو په ګډه وخوړه. تر خبرو خندا ډېره وه. وروسته نجونو خپلې نوې جامې، ټیکري او څپلۍ راواخیستل. هر څه یې خوښ وو، په لومړي ځل یې نظریه منل شوې وه. ارزښت ورکړل شوی و. د انسان په سترګه ورته کتل شوي وو. بیا د مکتب په باره کې سره غږېدلې. سترګو یې ځلا کوله، ځانونه یې د مکتب په سپین ټیکري او تورو جامو کې لیدل.

رحمدل راډیو ته لاس ور وغځاوه. د جنګ، وژنو او د وطن د وراني خبرو یې سترګې لندې کړې. ماخستن یې په کور کې جاینماز هوار کړ، د دعا په وخت کې یې د زړه له اخلاصه وویل:

–یا خدایه! ما وبخښې، زما مور او پلار وبخښې، ټول مسلمانان وبخښې. یا خدایه په داد دې راضي یم. نجونې او هلکان ټول راباندې ګران دي، قربان دې شم، نور به نو څه درنه غوارم! د ګل غوندې په ښکلو لوڼو دې نازولی یم.

یو دم یې وژړل، و یې ویل:

–ښځې او نجونې مې ډېرې وځورولې. قول دی، نور به غم را نه و نه وینې. جامو، خوړو، درس، صحت...ته به یې پام کوم...یا خدایه! انځرګل مې هم تن او وجود دی، که خوار وي، زه به ورسره خوار یم، که بېعزته وي، زما نوم به ورسره یادېږي... یا ربه! ته خو لا ډېر عزت ورکړې.

یا خدایه! ښکلی وطن دې راکړی، پورته به واوره وخوري، له نیم ساعت پیاده مزل وروسته به د غنمو لو وویني. ښکلې هوا، صافې اوبه، شین آسمان، ښایسته منظرې... خو مور یې په قدر نه پوهېدو، وران مو کړ، ژمنه ده! خپل وطن مور ګټم. په ابادۍ کې یې برخه اخلم... و مې بخښه، اول به د نجونو سوځېدلی مکتب جوړوم.

د نیازۍ کوټې ته ورغی، لومړی یې غاښونه پرېمانځل. بیا له نیازۍ لرې پرېووت.

یو دم غریو واخیست، له ښځې یې بخښنه وغوښته. و یې ویل چې تل یې په سپکو نومونو یاده کړې ده.

و یې ژړل، په ژړا کې یې وویل:

–اه رحمدله! ټکی رحم نه لرې، لور مې ناروغې مور ته نه ور پرېښودله. نیازۍ! سهار به دې پخپله په خپل موټر کې پلارګنۍ ته ورولم.

نیازۍ ورو په کمپله کې ور پټه شوه.

پیشو غلې شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي وويل:

–پيشو. چتياټ دې خلاص شول. په خيالي کيسو دې سربداله کړم.

پيشو وويل:

–چرګې او هيلی د يوې ورځې فکر را نه غوښت. ورته و مې وايه.

سپرلي وويل:

–له رحمدل دوی د دومره انسانيت تمه مه لره!

پيشو وويل:

–خو انسانيت اسانه دی، و دې ليدل! له رحمدله مې په خيال کې انسان جوړ کړ، رحمدل په يوه ورځ کې هم ځان او هم ټوله کورنۍ خوشاله کولای شي. نه زحمت غواړي او نه هم مصرف. مازې دې لږ ځان بدل کړي. خبرې دې نرمې کړي، مينه دې ورکړي، د نورو حقوق دې وپېژني. په وطن دې زړه وخوږوي، خپل دې يې وګڼي... بس! همدومره!

يو دم د نيازۍ کوکې پورته شوې.

هيلۍ په وارخطايي وويل:

–څه خبره ده؟

پيشو وويل:

–رحمدل به بيا ښځه تر سوکانو لاندې کړې وي. په مرداره خوله مچکه ترې غواړي.

سپرلي وويل:

ـ نه مې درته ويل چې له رحمدل دوی د انسانيت تمه مه لره! دا خلک خدای که سم کې. پېړۍ، پېړۍ يې همداسې ژوند کړی.هيڅ تغير نه مني.

پيشو بام ته وخته. پر دېوال کېناسته. سپوږمۍ يې تر تېرو غوږونو يو ګز پورته ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو د لوښو غرونو سپېرو څوکو ته وکتل، لاندې راغله، د غره په لمنو کې خړ پړ، شکېدلي کورونه پراته وو. کنډ و کپر پاخه سړک ته یې وکتل، لوی پل پر ملا مات و. د برق پایې ړنګې وې، سوځېدلی مکتب تک تور ښکارېده. هدیره تر کلي غټه وه، د وهل شویو ونو زاړه مونډان سپېره وو...

د پیشو سترګې ډکې شوې. سړه ساه یې وایسته. و یې ویل:

–اخ! وطنه! په تا کې میلیونونه رحمدل دوی اوسي. کاشکې یې خپل ګڼلئ، کاشکې دې په قدر پوهېدای، کاشکې یې ستا د درلودلو لیاقت درلودای. کاشکې، کاشکې، کاشکې...

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library